

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LA VIDA ESPIRITUAL

AÑO XIII — NUM. 222
JULIO 1946

LETO XIII — ŠTEV. 222
JULIJ 1946

David Doktorič:

O RAJSKA SKRIVNOST!

Večne Ljubezni Ti rajska skrivnost,
o božje, o Rešnje Teló!
Človeštva Ti vsega presrečna radost,
v Mariji, ki nam si spočeto biló,
zamé v Betlehemu rojeno,
na križu za nas umorjeno,
ki v raju nad nami kraljuješ,
se v dnevno nam hrano daruješ,
iz duše ko tajnih globin mi privrè,
po čemur željnó hrepén mi srce,
poslušaj, izpolni mi téle željé:

Od kamna najtršega vera trdnejša
mi bo, če jo v meni Ti sam utrdíš;
mi duša od solnčnih bo žarkov svetlejša,
če upanje moje Ti sam okrepiš,
tako Te brezmejno ljubiti želim,
tako naj po Tebi nevzdržno željnó koprním,
prav kakor da strast me razjeda strašnejša
od vseh najstrašnejših strasti
po Tebi, moj Bog, in le Ti
v ljubezni skrivnosti, neskončni me še
[prekosiš.

Hallábanse los apóstoles en el lago Genezaret... Venida la mañana se apareció Jesús en la ribera... Dice les: Echad la red a la derecha... Echáronla y ya no podían sacarla por la multitud de peces que había... Jesús les dijo: Traed los peces que acabais de recoger... Esta fué la tercera vez que Jesús apareció después que resucitó de entre los muertos.

Acabada la comida dice Jesús a Simón Pedro: Simón, ¿me amas tú más que éstos? El le respondió: Sí, Señor, Tú sabes que Te amo. Dícele: Apacienta mis corderos. Segunda vez le dice: Simón, ¿me amas? Respondele: Sí, Señor, Tú sabes que Te amo. Dícele: Apacienta mis corderos. Dícele tercera vez: Simón, ¿me amas? Pedro se cotristó de que por tercera vez le preguntase y contestó: Señor, Tú lo sabes todo; Tú conoces bien que te amo. Dijo Jesús: Apacienta mis ovejas. (San Juan cap. 21).

En esta escena, tan emocionante como indiscutiblemente auténtica fué establecido Pedro jefe de la Iglesia de Jesús y sus sucesores vicarios visibles de Jesucristo en la tierra. ¡En esta Iglesia, pues hemos de buscar todos la salvación de nuestras almas!

29. JUN. JE PRAZNIK prvakov Cerkve sv. Petra in Pavla. Nekateri rojaki so postali strašno brezbržni za svojo vero in jo celo zničujejo. Pa naj nikar ne pozabijo, da je ravno ona edina pot ki vodi v srečno večnost.

30. JUN. SE VRŠI PRI SV. ROZI slovenska telovska procesija ob 15 uri. Povabljeni ste tisti, kateri imate priliko, da prideite in daste čast Jezusu v sv. Rešnjem Telesu. Spomnite se pa tudi na dolžnost, da se bliža konec velikonočnega svetega Obhajila. Še te dneve je čas!

PRAZNIK SV. CIRILA IN METODA je tukaj 7. julija. Ta dan se vrži spominska služba božja na Paternalu. Naslednjo nedeljo pa popoldanska slovesnost s petimi litanijami in družinsko zabavo. Ta dva svetnika pomenita versko vez med vsemi slovanskimi narodi in nas spominjata k delu za cerkveno zedinjenje z ločenim vzhodom.

BRATOVŠČINA Ž. R. VENCA bo imela na Avellanedi shod 21. julija po popoldne. Sporoča se vsem članom, naj bi v misli na dušne potrebe in v skrbi za razne izdatke za službo božjo prispevali vsak mesec po 20 centov v blagajno bratovščine. Iz tega bo mogoče poskrbeti tudi za sv. maše za umrle člane, in po potrebi tudi za pogrebno pomoč.

Bienaventurado eres, Simón . . . Tú eres Pedro y sobre esta piedra edificaré mi Iglesia, y las puertas del Infierno no prevalecerán contra ella. Y a tí te daré las llaves del Reino de los Cielos (Mat. 16).

Cuadro de Poussin, Escuela francesa.

Eno Cerkev je ustanovil Je-
zus Kristus. Svetega Petra ji je
postavil za poglavarja in nje-
govce naslednike za svoje vidne
vrhovne namestnike na zemlji
za vse dni do konca sveta.

"Pasi moja jagnjeta, pasi mo-
je ovce" pomeni, da so njego-
vemu vodstvu izročeni duhovníci
in verniki. "Ti si Peter, Skala,
na to skalo bom sezidal
svojo Cerkev in peklenška vrata
je ne bodo premagala!"
Do konca sveta bo torek stala
Cerkev na Petrovi skali in klju-
bovala vsem nakonam hudob-
nega duha in hudobnih ljudi.
"Jaz sem z vami vse dni do
konca sveta", tako je zagotovil
Jezus. 2000 let zgodovine, sto-
tine krivih ver, divjanje prega-
njalcev, nasilstva cesarjev, laži
in obrekovanja brezbožnežev,
nevednih in zapeljanih in niti
nevrednost visokih cerkvenih
dostojanstvenikov ni moglo zru-
šiti Svetje Cerkve in je tudi ne
bo! Mi pa čuvajmo to sveto ve-
ro v naših srcah, da nas bo
osrečila.

D U H O V N O Z I V L J E N J E

Uredništvo: Pasco 431

Urednik: Hladnik Janez.

Telefon 48 - 3361 (48 - 0095)

Klik od 11—13 ure in po 8 uri zvečer.

Od sredah in petkih ni doma.

Uprava: Paz Soldán 4924

Telefon 59 - 6413

CERKVENI VESTNIK

28. JUNIJA: Vigilija, zapovedan post od mesa.

29. JUN.: Zapovedan praznik sv. Petra in Pavla.

30. JUN.: Maša na Paternalu za † Simon Melinc.

Pri sv. Rozi za † Matelič ob 12 uri.

Na Avellanedi ob 8.30 za † Martin Varga.

7. JUL.: Maša na Paternalu za † Leopold Ušaj z žalnico.

Pri sv. Rozi ob 12 uri za † Anton Koglot.

Na Avellanedi ob 8.30 za † Andrej Kalamar.

14. JUL.: Maša na Avellanedi za Domitilo Graj ob 10 h z žalnico.

Na Avell. ob 8.30 za † Franc Kovačič.

Pri sv. Rozi ob 12 uri za † Ivan Ožbod.

Molitve slovesne na Paternalu, Avalos 250 ob 15.30 uri. Nato čajanka in drugo.

21. JUL.: Maša na Paternalu za † Milan Koron z žalnico.

Na Avellanedi za † Herman Korpč ob 8.30.

Pri sv. Rozi ob 12 h za † Andrej Konte in hči † Slavica.

Molitve na Avellanedi.

28. JUL.: Maša na Avellanedi za † Mihael Žokš.

Na Avell. za † Alojzijo Živec ob 8.30.

Pri sv. Rozi za † Mario Jamšek ob 12 uri.

ŠKAPULIRSKA MARIJA bo 16. julija. Ona je velika tolažnica duš v vicah. Kdor nosi njen škapulir, bo deležen posebnih milosti na zadnjo uro. Dobi se v bližini čupni cerkvi tisti dan.

KRŠČENA je bila NORMA SUZANA CO TIČ v Lurdru.

BRATOVŠINA ž. ROŽNEGA VENCA ima shod na Paternalu 14. jul. z začetkom ob 15.30 na Avalos 250. Vdeležba obvezna, ker je to tudi dan glavnega shoda. Nato bo v prostorih župnije čajanka in družabna zabava.

CIRILOVA NEDELJA 7. JULIJA.

Ta spominski dan verske zgodovine našega naroda vabi, da prihitite obilno k sveti maši, ki se bo vršila na Av. del Campo 1653, ob 10 uri.

Sveti apostola sta bila znanilca krščanske ljubezni, katera edina more ohraniti narode v slogi, družine v greci posameznike v božjem miru. Danes pa prevladuje v mnogih srcih sovraštvo, zato pa je zbežal mir iz sveta in tudi iz mnogih družin in src. Spomnite se torej, da samo krščanska ljubezen more svet obvarvati pred novimi grozotami in zato prihitite ta dan, da obnovimo naša srca v pravi ljubezni in zvesti veri, ki stana nam jo v slovenski besedi oznanila svečata brata.

POSEBNA SLOVESNOST, združena z družinsko zabavo pa bo 14. julija na Avalos 250 ob 15.30 uri. V cerkvi se vrši

najprej glavni letni shod Bratovščine, na katerega pridite v obilnem številu in dokažite, da vam tujina še ni ugasnila vere.

Nato se vrši v župnih prostorih poleg najprej zbor bratovščine, kateremu bo sledilo čajanka in nato še nekaj za smehek, da velike in male v filmu.

Spominjam, da se ni treba bati ne mraza ne dežja, ker bomo to pot pod streho in tudi na gorkem. Pridite UDJE BRATOVŠČINE in VSI PRIJATELJI slovenske službe božje na Paternalu. Vemo da je takih, ki so za cerkev brezbržni in tudi takih, ki so ji sovražni. Njihova lastna nesreča je to! Skušajte jih pridobiti vi, kateri še niste podlegli pogubni neveri in pridite ta dan in vselej kadar morete k naši službi božji.

Nepozabite tolažnine besede Gospodove: Kdor v me verje, tudi če umrje, bo živel! Skrbite torej, da boste vredni tolažbe v življenju, upanja v smrti in veselja v večnosti.

Da ne bo čajanka pri prazni mizi prismo, da poskrbite žene in dekleta za prigizek, možki pa za prilizek.

Vrši se torej vse na Avalos 250 (cerkev sv. Neže).

DESET LET NA AVELLANEDI.

Prelepa je bila slovesnost 9. junija. Slovesno sveto mašo, pri kateri je avež, zbor prvič zapel latinsko mašo v veliko veselje polne kapele, je imel č. g. Ivan Bureš, ki je častital zboru in rojaku k lepemu dokazu tega apostolskega dela. Skoro smo dvomili, da bo mogoče izpeljati lepi načrti petja, pa ga je neutrudni Ciril Kren prav lepo izpeljal in zasluži vse priznanje za stanovitost in spretnost kakor tudi zbor. Slovenska Krajina je rojake nato razveselila s skupnim kosilom, z izborno posrežbo.

16. junija pa se je vršil popoldanski del desetletnice. Potrudil se je že nam poznani č. g. Gilardi, ki je z izbranim nagovorom častiti in nas navdušil za nadaljnje delo v zveličanje duš in za apostolsko vnemo. Pri petih litanijsih je njegov blagozvočni glas zelo razveselil vse rojake, ki so tako slišali kako tudi Argentinec zna po slovensko zapeti.

Vršila se je nato družinska prireditev. Na bogato obloženih mizah je zbudila posebno pozornost torta z 10 svečkami. V svečanem razpoloženju je spregovoril najprej g. Bela Preninger pozdrav in povdarił pomembnost dogodka najprej po slovensko in nato po španško z besedo zahvale za vse, ki imajo zaslugo za naše versko življenje na Avellanedi in za ta lepi dogodek. Jožek Ivanič je nato izrek kel pozdrav v imenu mladine in nato predstavil točke programa. Berdenova Nelka je spregovorila nato pozdrav v kašteljanskem, nakar je Šerugova Emica deklamirala Gregorčičevu, prav za priliko kot nalač zloženo pesem: Bratje v kolo se vstopimo.

G. Hladnik je potem izrek kel najprej zahvalo in nato prošnjo za neutrudno sodelovanje za naprej. Spomnil je, da je ta slovesnost tudi 10 letnica njegovega dela v Argentini, nato je pa sporočil pozdrave, katere so za to priliko poslali rojaki od drugod. Č. g. Kisilak iz Urugvaja, č. g. Sočak iz Bolivije, č. g. Maroša iz Magallanesa in g. Lah Andrej iz Cúrdobe.

Med radošnim razpoloženjem se je nato vršil nadaljni program ki se je zaključil z nekaterimi filmi, ki so izzvali obilo gromkega smeha.

Na koncu naj bo izrečena še posebna zahvala vsem pridnim gospodinjam, ki so tako obilno poskrbele za polne mize in gospodarjem ker so poskrbeli za veselo voljo.

EL DECIMO ANIVERSARIO

dsde la primera misa para la Colectividad Eslovena en Avellaneda, fué un acontecimiento gratísimo.

El 9 de junio ensalzó la fiesta con su presencia el R. P. Juan Bureš, que conocimos el año pasado, cuando celebró su primera misa. El cantó la misa que fué la primera que se cantó íntegra (en latín, gracias a un esfuerzo admirable del dirigente S. Cirilo Kren y del coro, que con codo incansable cumplió su misión apostólica desde hace ya 10 años. Por cierto culminó en ese día.

El 16 de junio se celebró otra parte del programa. El R. P. Héctor Gilardi pronunció el sermón con el cual nos entusiasmó por su palabra fervorosa para la continuación de este apostolado.

Siguió luego un té familiar con algunos discursos y felicitaciones en las cuales se hizo también referencia al jubileo de 10 años de la actuación del Rev. P. Juan Hladnik entre los eslovenos en Argentina. Hablaron el presidente de la sociedad "Eslovenia" Adalberto Preiningeh, y José Ivanič, representante del club juvenil. Luego pronunció un saludo la niña Nélida Berden, cuyo texto reproducimos:

"Diez años . . .

Es mucho diez años . . . . Especialmente para uno que, hace 10 años, era todavía muy pequeño . . .

Y pasaron los diez años para nosotros chicos, para vosotros grande y para el Padre Juan también, que, diez años ya viene visitando a Avellaneda, a nosotros, sus compatriotas, para anunciarlos la palabra de Dios y para hacernos rezar, para no olvidarnos de Dios y de nuestras almas.

Y diez años también para los cantores . . . . No digo todos, o mejor . . . todas . . . porque hay algunas que eran bien pequeñas todavía, cuando se cantó por la primera vez en la dulce melodía eslovena en esta capilla . . .

Y diez años también para el señor Cirilo . . . . Y son dos veces por cinco: pues primero son cinco de Cirilo Jekš; y luego de Cirilo Kren, que ya se hizo con nosotros tan nuestro como si fuera de Prekmurje . . . . Así somos todos los eslovenos, grandes y chicos, de cualquier región eslovena o nacidos aquí — una sola familia, que nos reunimos aquí en derredor de este altar, para ennoblecer nuestras almas, para saborear nuestros dulces cantos, para consolarnos en nuestras penas y para asegurarnos nuestra salvación eterna.

Son diez años también para todos los fieles feligreses desde el primer 14 de junio, y nuestro propósito, de todos nosotros, tiene que ser, continuar con constancia y trabajar siempre para atraer cada día más compatriotas y pedir a Dios y a la Virgen — la de nuestro estandarte — por la protección del alma y del cuerpo.

La señorita Ema Šeruga recitó luego la poesía "Hermanos todos juntos" de Simón Gregorčič.

Al final resumió los pensamientos principales el R. P. Juan, capellán de la Colectividad, trasmitiendo también los saludos, mandados con ese motivo de varias partes de la República y de Sudamérica.

En el mes de junio se realizarán los actos correspondientes en la Paternal, con la solemne misa de San Cirilo y Metodio el 7 de julio en Av. de Campo 1653 y con la solemnidad de la tarde seguida por una reunión familiar el 14 de julio en Avalos 250.

RESNICA VAS BO OSVOBODILA!

Človek ima poleg telesnih potreb tudi duhovne. Vsak, kdor le kaj misli, spreume veliko resnico besede Jezusove: "Človek ne živi samo od kruha, temveč tudi od božje besede". Ruski mislec Tolstoj je zapisal: "Vsega imam v izobilju. Polne zaloge, polne hleve, bogato polje, zdrave otroke . . . in vendar nisem srečen." — Mož je čutil praznino v duši, ker je zgubil Boga in ga je iskal, dokler ga slednjič ni našel in z njim tudi mir.

Med nami slišimo pogosto: ljudem je treba več civilizacije, več kulture, pa bo na svetu za vse prav. Pa se nam postavi takoj vprašanje: kaj pa je civilizacija? Kaj pa je kultura? Katera je? in prav po pravici. Saj danes vendar že povprečno vsi ljudje zrajo čitati in pisati; vsi me-nijo da so dovolj izobraženi, da lahko modrujejo o politiki, veri, znanosti, leposlovju . . . In vendar: Ali so bolj srečni, kot so bili nekoč, ko si niso belili glave z visokimi vprašanji, pač pa razumno vršili svoje delo in imeli zagotovljen v miru svoj kos kruha. Bil je morda čr. ov-senjak ali koruzen, torej nikaka slaščica, toda kdo se upa trditi, da so danes ljudje bolj zadovoljni z belim kruhom, kot so bili tedaj s črnim?

Ni dvoma, da bi se mogel srečnejšega čutiči človek, ki ima olajšano svoje telesno delo in okrajšano, si more postreči s tem, kar bi bilo za naše dede nevarna zapravljalost, se lahko razvedri in, pouči iz lepe knjige, lahko pohiti v dalje na prijateljski obisk, si privošči prijetno zavavo in razvedri, ima na razpolago vsakršne koristne iznajdbe: in vendar je nezadovoljen, toži čez sedanje slabe čase in hvali tiste, ki so minili; ima vse polno novih želj. In če doseže da se mu spolnijo, ali je potem zadovoljen? Tisti, ki ima hišo na eno nadstropje, si želi večjo, kdo ima en miljon mu je premallo . . .

Kako drugačen je bil stari "zadovoljen Kranjc", ki je v nedeljo prišel od maše, zadovoljno pokosil svoj ješprenj v katerega "je stopil prešič", vzel v roke "Domoljub", legal pred čebeljnjak in se ni moril s skrbmi, ki so bile nepotrebne ali pa izven njegovega območja. Pač očitno, da človekova sreča ni ne v tem kaj ima, ne v tem kaj obleče, ne kaj je na krožniku, ne dobre zveze in prijateljstva . . . Vse to je nič več kot gradivo, iz katerega si umen človek zgradi srečo svojega življenja. Zato je prav tako lahko srečen človek v gostaški hiši kot v razkošni palači, in prav tako lahko nesrečen v slovitem lastnem gradu kot v raztrgani bajti. Srečo nosi človek sam v svojem lastnem srcu. Od njega je odvisno, ali živi zadovoljen ali pa nesrečen.

KJE JE TOREJ KLJUČ D OSREČE?

"Ne plaši se znoja, ne straši se boja. Saj možko dejanje krepčuje moža, a pokoj mu zdrave moči pokonča. Dejanje ti ljubi, a boj se pokoja" naroča Gregorčič. In to navodilo dopolni še z globoko modrostjo v "Kupi življenja": "Pod tabo pekel in nebo nad teboj, a zemlja visi med obema, in gori in doli zajema ti v kupo življenja kipeči napoj: zdaj boli pekla, zdaj veselje neba . . . Glej, to ti je res usoda sveta! A kdor je možak, strupen se kupe ne brani, sladke se nikdar ne vpijani. On vedno ostane enak in vedno ohrani si pokoj sladak!"

Dal On vedno ostane enak in in vedno ohrani si pokoj sladak! Toda kdo in kako? Samo tisti, kateri svoj pogled dvigne kvišku in v večnost. Življenja lačni iščejo svojo srečo v meseri poželjivosti; častihlepn se penijo v večni nevoščljivosti; lakomneži nikdar ne najdejo miru in po-kajo v neutrešnem pogonu za boljšim zaslužkom . . . Srečo pa najde tisti, kateri ve, da je v tem življenju samo popotnik, kateri je namenjen v večnost.

Povetni ljudje, to se pravi brezmiseln, se priravajo za sedeže, toda nas je božja modrost drugače poučila: saj je vseeno na katerem stolu sediš v tej božji čakalnici, ki je svet, kjer čakaš vsak dan, da te Gospod pokliče! Bog te ne bo sodil o tem, kakšno delo si opravljal, nego kako si ga vršil. Ne bo dal večjo nagrado za odličnejšo vlogo v življenju in manjšo za ponizno mesto, temveč pred njim bo "poslednji prvi in prvi bo poslednji", vsak po tem, kako je bil zvest v opravku, katerega mu je božja previdnost odkazala. Tudi ne bo sojen po tem, ali je njegovo pri-zadevanje dočelo velike vidne sadove, ali pa je bilo razi videz brezpoldno. Sodil nas bo večni sodnik samo po tem, ali smo bili v našem delu zvesti, nesebični, velikodušni. Življenje je kakor igra na odru, kjer eden igra

žel vsak pohvalo ne po odličnosti vloge, kralja, drugi berača. Ko je glume konec, bo temveč po izvrstnosti predstave!

Taka je modrost, katero nam je prinesel Jezus Kristus. Pred njim so modrijani le kot v temi tipali za tem, kaj je pravi smisel življenja. Sam Sokrat, globoki poganski mislec, ki je tako lepo pridigal o Bogu in duši, čeprav ni razočetja poznal, je nazadnje le v dvomu umiral. Človek sam ne doseže z gotovostjo božje resnice. Zato je pa prišel na zemljo Sin božji in nam resnico predložil z jasno besedo, kot tisti ki ima oblast in zato je on lahko zaklical: "Če boste v mojem nauku ustrajali, boste zares moji učenci. Spoznali boste resnico in resnica vas bo osvobodila" (Jan 3, 32). Zato je Gospod rekel: "Vi me imenujete učitelj in prav pravite, zakaj sem to! In čeprav je več takih, ki se učitelje imenujejo, eden je vaš učitelj, Kristus!" To so besede Gospodove, jasne in prepričevalne. Če jih vsi ljudje nočejo sprejeti in z njimi tudi nezmotnega nauka, to ni zato, ker ne bi bilo dovolj jasno razvidno, kje in kaj je resnica, temveč zato, ker dela vedno tudi sejavec slabega semena, ki je hudič. Ker je človek k slabemu nagnjen, zato se kaj rad da preslepi posvetni modrosti, katera prija poželjivosti in katero hudič na vse zvite načine vsiljuje. Eno seme se včasih od drugega komaj loči in vendar iz enega zraste plevel, ki uduši žlahno setev . . . Tako je tudi v človeštvu. Od tod zmote, od tod neredi, nezadovoljstva, sovraščiva, vojske, poboji, hudobija in slednjič večna poguba neštetih.

Samo eden je pravi učitelj to je Kristus. Njegov nauk je ključ do sreče!

KJE PA JE TA KLJUČ?

Evangeliji nam prav jasno govore, kako je Gospod Jezus pripravil učence, kako je izbral med njimi Petra, kako mu je obljudil, da bo dal njemu ključe nebeškega kraljestva, kako je njemu zagotovil, da ga bo po njegovi, Gospodovi molitvi Sveti Duh varoval, da ga peklenske zmote ne bodo zapečljale v krivo. Tudi najdemo tam, kako je Petru izročil skrb nad vso božjo čredo, kako je vse apostole razposlal na gredo učit vse narode in jim je zagotovil: Jaz sem z vami vse dni do konca sveta. In slednjič še besede: Ti si Peter, skala, in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev in peklenska vrata je ne bodo premagala.

Jasne so besede Gospodove in očitna je njegova volja, da je svojim apostolom in njih naslednikom izročil svoj nauk in nje postavil za delilce svojih milosti do konca sveta. Jasno je torej, da je Sveti Cerkev od Kristusa ustanovljena kot nezmotna učiteljica za vse narode in zato je seveda tudi neizbožna beseda Gospodova: "Kdor vas posluša, mene posluša; kdor vas zaničuje, mene zaničuje; kdor pa mene zaničuje, zaničuje tistega, ki me je poslal".

Tako je Kristus ustanovil eno samo Cerkev in samo njej je zaupci zaklade večne modrosti in sadove odrešenja, katerega je pridobil za vse ljudi.

Danes je več krščanskih ver. Vsaka sicer trdi, da je Kristusova, toda samo ena stoji na. Petrovi skali in semo tista je prava. Ne trdimo, da nimajo tudi druge vere nič resnice. Imajo jo, kolikor so jo ohranile, toda nimajo cele, ker nimajo pomoči Svetega Duha, katerega je obljudil Kristus Petru in njegovim naslednikom. Zato vse druge vere dosledno vodijo v razkroj oznanjenega nauka, v zgubo zakladov svetih zakramentov in v pisano množ sekt, v katerih vsak po svoje modruje, a nihče nima božjega poobla-stila za svoje delo. To je delo satanovega boja proti Cerkvi božji.

"Tebi bom dal ključe nebeškega kraljestva" je obljubil Jezus Petru, in je zato vse zastonj, naj se človek še bolj upira, naj še bolj svoje človeške modrije uganja, če se ne drži pota, ki ga je pokazal Gospod, zaide v temo in če noč živeti po nauku, kot ga Katoliška Cerkev uči, bo ob uri lastne smrti stopil ponižan pred večnega sodnika. Ne bo se mogel opravičiti z nevednostjo, ker se je za učenega imel. Bila mu je odprta pot da resnico spozna, pa se je slepo upiral temu, da bi sprejel naročilo Gospodovo, dano apostolom: Kdor vas posluša, mene posluša. Kdor pa Cerkve ne posluša, je nevernik in očitni grešnik!

TISTIM KI KOLNEJO CERKEV

pač ni v mislih, da v svojo lastno skledo pljujejo. Saj to je ravnno toliko kot vrtati luknjo v čoln, v katerem se vozijo . . . Saj Cerkev ni kakša človeška iznajdba, ki bi imela posvetne namene. Njeni nalogi je zveličanje duš. V ta namen mora ljudi učiti resnice o večnosti, o Bogu, o duši, o zapovedih, zakramentih in krščanski pravičnosti. Župnik ni vernikom učitelj posvetnih ved in ne zdravnik njihovim telesom, ne svetovalec njihovim poklicnim opravkom. Te stvari lahko vrši iz ljubezni do sojih vernikov, toda njegov poklic ni v tem.

Papež in škofje niso ministri javnih del, notranje in zunanje politike, temveč duhovni očetje, kateri imajo nalogo, storjeti, da se ne vrine laž in zmota na pot vernikov in jih ne zavede v nevarnost večne pogube.

Spodtikajo se brezmiseln ali pa hudobežni nadduhovniki, škofi in papežem, češ da se vtikajo v politiko. Kdor njihovo početje dobro ogleda, vidi da vse njihove obtožbe slone na krivem tolmačenju ali pa na nevednosti. Če je kdaj podobno, da se je "Cerkev vtaknila v polotiko", bo podroben ogled zadeve dokazal, da je bilo narobe res. Posvetna oblast se je vtaknila v stvari, katere spadajo v področje Cerkve in Cerkvi osporava to kar je njeni pravica in dolžnost.

Kdo je prvi poklican za učitelja? Gotovo duhovnik, kateri mora človeka naučiti najvažnejše modrosti, to je: kako naj živi, da zveliča svojo dušo. Zato je hudobija in zločin nad otroškimi dušami, onemogočiti duhovniku učenje verouka. Kdo je od Boga postavljen, da skrbi za zveličanje duš? Spet duhovnik in škoš. Zato mu je sveta dolžnost, da uči vernike in jih svari pred pohtujšanjem. Da opozori vernike na lažne zmote posvetnih pisateljev in govornikov, javnih ali prikritih zapeljivcev. Duhovnik mora nastopiti! Pa ne za svoj prid, temveč v prid tistih, katerih duše so v nevarnosti. Ljudje sami bi mordali vzdigniti svoj glas, ker gre za nje, za njihove otroke in družine, za njihov časni in večni blagor. Zato je duhovnik "pastir", da varje ovce pred volkovimi in posebno pred tistimi, kateri so v ovčjih oblekah . . . Duhovnik, kateri ne svari je po besedi svetege pisma: mutast pes! Zato je satanska hudobija ovirati duhovnike in škofe pri tem delu, jih razglašati za starokopitne ali pa jih radi tega celo preganjati!

IZPRIDENI DUHOVNICKI

so posebno masten prilizek v ustih veri sovražnih. Silno veliko vedo o njih. Kot da smo duhovniki najslabši izrodek človeštva, tako udrihajo čez "proklete farje". Saj sami sebi tega ne verjamajo, pač pa bi radi o tem prepričali druge. Pa je to kaj nevšečno delo. Saj je navsezadnje le tako, da človek, kateri pride v stisko, poteka najprej na duhovska vrata. Zakaj pa? Da! Zakaj? . . . Ali mar zato, ker nas ima za izpridene zapeljivce? . . . Pač ni nikomur treba dokazovati, da

zato, ker ve, da bo tam najbolj gotovo našel čuteče srce in potrebno pomoč!

Ne tajim, da se dobri kak duhovnik, kateri ni vreden svojega vzvišenega božjega poklica. So taki, kateri iz vzvišene službe delajo "kupčijo" . . . So taki, kateri dajo slab zgled z življenjem, ki zlorabijo zaupanje, kateri jim izkazuje narod kot služabnikom Kristusovim . . . To je pač žalostno poglavje. Vse obsodbe vreden je tak duhovnik! Kriv bo pogube svoje in še nešteto drugih. Toda, kdo se upa trditi, da je takih duhovnikov mnogo? Navadno je tako, da se da mal povod z neprevidno besedo, s spozabljenim korakom, ki je pa takoj nato bridko občakovani. Potem pa ljudje obrekujejo ker je na črni suknji mal madež zelo viden! in pretiravajo ter posplošijo. Nismo torej kar na splošno duhovniki "falonje", pač pa nismo tako sveti kot bi bilo potrebno za naš vzvišeni poklic. Toda samo vsak za sebe ve, koliko se trudi, koliko se bori proti skušnjavam, da bi ostal vreden svojega vzvišenega poklica.

Ali mar ni vsakomur jasno, da se hudič najbolj prizadeva, da bi duhovnika spridil, ker z njim bo pogubljenih tudi več drugih ljudi. Ne gre torej samo za duhovnika, temveč gre za narod in za duše vernikov. Zato pa ni prav nič modrega "preklinjati farje". Treba je moliti za duhovnike, škofe in papeža, za Cerkev in za vernike, da bo tako božja pomoč izdatnejša vsem pri vršitvi njihovega tako velikega dela za zveličanje duš. Slabo duhovniki so največja kazen katero more Bog poslati kakemu narodu, kakor so dobri duhovniki največja sreča za narod. Zato je pa dobrih duhovnikov vreden tisti narod, ki zanje moli. Tisti narod pa ki jih kolne, pač ni vreden dobrih duhovnikov.

Po besedi Jezusovi smo duhovniki luč sveta in sol zemlje. Ta silna naloga nam naлага dolžnost, da kar najbolj posvetimo naše življenje, da bomo res svetili in solili. Prav v teh besedah je pa tudi jasno povedano, da je večna resnica samo v naukah, katere naj duhovniki kot služabniki cerkve učimo z besedo in zgledom. Prav v tem je pa tudi razlog, zakaj se pekel tako zaganja proti duhovnikom!

RESNICA VAS BO OSVOBODILA.

Vsa posvetna modrost ne pripelje človeštva k jasnosti. Njeni sadovi so prepir, zavist, domišljavost, zmede. Po potih poltene človeške modrosti prihaja greh, nemir, sovraščvo, vojska, obup, samomori. Se uresničuje beseda Gospodova: Kdor dela greh, je suženj greha. Eni ljudje so sužnji svojega bogastva, drugi se trpinčijo v zavisti, tretji se valjajo po mlakužah pohotnosti, četrtri bašejo svoj trebuh nikdar siši . . . Sreča pa ni miru ni. So sužnji svojih neurejenih želj. Zastonj iščejo po kinh, glediščih in plesiščih, bordelih in igralnicah . . . Zastonj premetavajo knjižnice in se zatekajo k vražaricam. Srce ostane prazno, nezadovoljno, nesrečno, obupano. So zgubljeni sinovi, ki pasejo prašiče. Za prasce je hrana, ki jih nasiti, toda človek ostane prazen, razočaran . . .

Pridite k meni vsi ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas pozivim, tako vabi Jezus, kateri je "Pot. Resnica in Življerje", ki je mogel reči: Kdor v me verje, ne hodi v temi, temveč ima luč življenja!

Tako pač ne ostane človeštvu drugega, kakor to, kar je storil zgubljeni sin, ki je v svoji blodnji slednjič le spoznal, da je bila njegova nesreča, ker je zapustil očetni dom in se je skesan povrnil. Zastonj so vse visokodocene besede o enakosti in svobodi, če ta ni postavljena na temelj večne božje resnice, po kateri smo si vsi ljudje bratje, ker imamo vsi enega skupnega očeta. Zastonj je vsa proslava velikih mož in navdu-

ševanje za pozemeljske domovine, ker le tedaj bodo domovine narodov na zemlji živele v slogi in miru na svojih mejah, če bo stala človeška modrost na božjem nauku, da smo vsi ljudje namenjeni v večno domovino, ki bo era in vsem skupna. Kdor živi le za ta svet, ostane vedno nezadovoljen tukaj in bo zgrešil srečo tam. Kdor zanemari večno domovino in ga je briga le za posvetno, bo imel obe nesrečni!

Zastoj je kričanje o svobodi, ker prava svoboda je mogoča le tistemu, ki se trudi da bi bil dober božji otrok, pa ga bo resnica osvobodila in osrečila.

Ni v naših rokah, da bi prepričali o tej resnici tiste, kateri vodijo usodo sveta. Če bi bilo to mogoče, bi prenehal biti "solzna dolina". Toda vsak pa je gospodar svojega srca in svoje glave in zato naj vsak sam zase, v lastnem srcu in v lastni družini postavi stvari tja, kamor spadajo in naj se zave, da je ze-

melsko treba podrediti večnemu. Lepa beseda je inključ do srčne sreče za vsakega naročilo Jezusovo: Iščite najprej božje Kraljestvo in njegovo pravico in vse drugo vam bo navrženo! Ljudje ravnačajo ravno obratno. Kot da bi nam moral Bog zveličanje dati za nameček, tako delajo, kot da bi bila zemeljska domovina vzvišenejša in več vredna kot nebeška; kot da bi bil kruh bolj važen kot božja beseda ... S tem pa vse na glavo postavijo in zato seveda ni na svetu miru ne med tovarisi v delu, ne med člani družine, ne v družbi in med narodi.

Ljudje imajo raje zmote in laž kot resnico, zato pa trpljenja ni konec. Kdor pa gre dosti na globoko in se potradi, da bi svoje življenje postavil dosledno na resnico, bo pa sam doživel, da bo imel vse kar je za življenje potrebno, za nameček, v srcu njegovem pa bo vladala svoboda in mir.

Iz Rakovca pri Podmelcu so javili:

† **Gabrijel Božič**, star 21 let je padel kot žrtev za svobodo domovine 7. februar 1945 na Pečinah. Preje je bil 2 krat ranjen v bojih, pa je mladostna sila zmagala. Bil je po činu starejši narednik, ki se je neustrašeno pognal v boj za svobodno domovino.

Tukaj žalujejo za njim brdiko pri zadeti stariši Andrej in Justina, brat Justin ter sestra Helena. Doma žaluje za ljubljenim bratom 24 letni Vojko.

Maša za rajnega na Paternalbo ob prilikli javljena.

V boju za domovino je padel tudi
† **Andrej Kuštrin**, star 50 let, doma iz Rakovca pri Podmelcu. Dne 27/3 1945 je zgubil življenje na Pečinah (Pri Trebuši). Za njim žaluje doma žena Marica roj. Rutar in hči Magdalena, stara 11 let. Tukaj pa svakinja Justina R. por. Božič.

Maša za rajnega bo pri sv. Rozi 11. avgusta.

V Rakovcu pri Podmelcu je zapal v Gospodu

† **Jakob Rutar**, star 80 let.

Leta 1942 je zapustil solzno dolino in zapustil doma žalajoče 3 hčere in 2 sina. Tukaj pa žaluje za ljubim očetom hči Justina por. Božič z družino.

Maša za rajnega bo pri sv. Rozi

V Pliskovici na Krasu je 19/1 46 umrl

† **Franc Kovačič**, star 74 let. Prestal je vojno gorje, toda bridkost opustošenja ga je položila v grob. Zapošča doma sina Karla, hčere Amalijo por. Žerjal ter Marijo por. Jerič; tukaj pa žaluje sin Milan z ženo in družino, hči Kancija vdova Prosperi, Leopolda por. Jerič in Jože z družino.

Maša za rajnega bo na Avellanedi 14. jul. ob 8.30 uri.

V Velikih Dolencih je padel kot žrtev bojne

† **Imre Gašpar**, star 30 let. Rajnega objokuje doma v Prekmurju oče ter žena in 2 sina, tukaj pa brat Karlo Gašpar ter sestra Karolina. Čas in okolnosti smrti niso znane.

Maša za rajne z žalnico bo na Avellanedi.

Iz Trsta poročajo da je preminula

† **Marija Rožanc**, stara 70 let, 10. jun. 1944 je zatisnila za vedno oči v bolnici v Trstu na posledicah bombardiranja v Bazovici. K večnemu počiku so jo položili v Bazovici poleg ljubljenega moža, kakor je želeta.

Tukaj obžalujejo ljubljeno mamo Marija por. Mavec, Anton z družinom.

Maša za rajno bo na Paternalu.

Z globoko potritim, tužnim srcem naznanjam, da smo po dolgem času dobili žalostno novico, da nas je zapustil za vedno soprog in oče

† **Mario Jamšek**. Doma iz Górice, umrl je po kratki bolezni (pljučnica) v bolnišnici Volterri — Italija, 29. 4. 1945.

Žalajoča soproga Fanny Jug por. Jamšek, Feliks Jamšek, sin Sveta maša za rajnega bo pri sv. Rozi 28. julija ob 12 uri.

V Kobdilu na Krasu je umrla

† **Alojzija Živec** por. Zega starca 75 let. Zapoznela novica javi, da je umrla že 1940. Doma žalujejo sinova Anton in Ludvik ter hči Karlina por. na Vogersko in Ivana. Tukaj jo obžaluje sin Stanko.

Maša bo na Avellanedi 28. jul. ob 8.30 na Man. Estevez 630.

Žrtev bratske vojne sta postala

† **Jože** in † **Tone Pajk**, doma iz Luč pri Žalni. Bilo je to v juniju 1945.

Tukaj žaluje za bratoma sestra Marija por. Globokar. Doma pa stariši.

Maša zanj bo pri sv. Rozi 11. avgusta, ob 12 uri.

Bridko obžalovan je zatisnil oči

† **Peter Mario Špacapan** star komaj 17 let. Zrušil se je nanj zid 7. junija in je na posledicah poškodb in srčne kapi umrl in bil 9 junija položen k večnemu počiku na Čakariti ob spremstvu mnogih prijateljev in rojakov. Prav na isti dan pred 7 leti je umrl njegov božer Lojze Terčič, 25. maja pred 10 leti pa je smrt odnesla ljubljeno sestro Pavlino.

Žalujejo stariši Peter in Marija roj. Remec, sestra Nelida, stric Mirko z ženo Pepco, domačini iz Šempasa.

Bridko prizadetim starišem toplo sožalje!

V Čepincih v Prekmurju so umrli

† **Andrej Kalamar**, star 72 leti 17. nov. 1944 od betega. Za rajnim žaluje doma žena Katarina roj. Goston in sini Vilmoš ter Karel. Tukaj pa hči Tereza por. Kalamar.

Maša za rajnega bo na Avellanedi 7. julija ob 8.30 uri.

POPRAVEK. † Frančiška Kodrič je bila mačeha † Romana Mihelj. Njegova mati pa je bila † Marija Rančiuk por. Mihelj umrla 7/8 1930.

To v dopolnilo k obvestilu v D. Ž. 221 stran 118.

Kot žrtev za domovino je padel

† **Anton Sterlinko**, doma iz Ajbe pri Kanalu. Ko se je vrnil iz Italije je takoj pohitel v domačo vojsko in je bil 19. julija tako nesrečno zabit, da je na mestu umrl. Pokopan je v Kanalu, kamor ga je spremila dolga procesija domačinov, ki so objokovali priljubljenega fanta, padlega v cvetu let. Zapošča doma stariše, brate Karla in Ivana ter sestre Marijo in Justino. Tukaj žaluje Angela in svak Auguštin Gabrijelčič.

Maša za rajnega bo pri sv. Rozi 4. avgusta, ob 12 uri.

LA VERDAD OS HARA LIBRES

"Dijo Jesús a los judíos que creían en El: Si perseverareis en mi doctrina seréis verdaderamente discípulos míos y conoceréis la Verdad, y la Verdad os hará libres. Respondieronle ellos: . . . Jamás hemos sido esclavos de nadie. ¿Cómo pues dices tú que vendremos a ser libres? Replicóles Jesús: En verdad os digo que todo el que comete pecado es esclavo del pecado . . ."

Respondieronle: Nuestro padre es Abraham . . . Jesús replicó: Obrad pues como Abraham! Mas ahora pretendéis quitarme la vida, porque os he dicho la verdad que oí de Dios. Abraham no hizo así. Contestaronle: Nosotros no somos hijos de fornicadores ni de idólatras. Un solo padre tenemos que es Dios. Jesús siguió: Si Dios fuera vuestro padre, ciertamente me amaríais a mí, pues yo nací de Dios y he venido de Dios; que no he venido de mí mismo sino que El me ha enviado. — ¿Por qué, pues, no entendéis mi lenguaje? — ¡Es porque no podéis sufrir mi doctrina! Vosotros sois hijos del demonio, y así quereis satisfacer los deseos de ese padre vuestro. El fué homicida desde el principio y no permaneció en la verdad. Y así no hay verdad en él. Cuando dice mentira, habla como quién es, por ser de suyo mentiroso y padre de la mentira. A mí empero no me creéis porque os digo la verdad . . . Quien es de Dios escucha la palabra de Dios. Vosotros no la escucháis porque no sois de Dios . . . (Juan 8).

Os advierto . . . que no vivais como los gentiles que obran según la vanidad de sus pensamientos, teniendo oscurecido el entendimiento, ajenos al vivir según Dios, por la ignorancia en que están, a causa de la ceguedad de su corazón. No teniendo ninguna esperanza (eterna) se abandonan a la disolución para zambullirse con un ardor insaciable en toda suerte de impurezas . . . Pero vosotros no habéis aprendido eso de Cristo; en cuanto habéis oído de El y estais instruidos sobre él: es conforme con su doctrina: que debéis renunciar al renunciar al hombre viejo, según el cual habéis vivido en vuestra vida pasada, hundida en las pasiones carnales (Efes 4).

¿Qué es la verdad? No solo Pilato se encogió de de hombros frente a la afirmación de Jesús: "Yo para esto nací y para esto vine al mundo, para dar testimonio de la verdad. Todo aquel que es de la verdad escucha mi voz" (Juan 33, 37). El hombre, con su naturaleza inclinada hacia el mal, nota frente a la verdad cierta dificultad como frente a cualquier deber a cumplir. Como hay gente sin fuerza de voluntad ante cualquier tarea pesada, así también se acobardan muchas frente a la verdad. Llenas están las calles de los fracasados de la vida. Concebían planes para sus empresas, pero jamás los llevaron a cabo y al final terminan entregándose al fatalismo diciendo "no se puede" . . . Sin embargo han podido muchos, los que tenían constancia . . .

Así hay también arruinados morales e intelectuales, pues al tropezar con los sacrificios que les impone el deber o la verdad se hacen sordos y mudos, y buscan astutamente cualquier escapatoria que halaga su comodidad. En vista de su fracaso inventan toda clase de sistemas filosóficos, para justificarse, pero todos ellos no son más que otros tantos inventos de la "sabiduría de la carne" en eterna oposición con la sabiduría de Dios, la única inmutable, porque la única exacta.

Se cansó el hijo pródigo de escuchar las amonestaciones de su padre. Los malos compañeros, sus deseos perversos y las fuerzas infernales lograron pervertirlo hasta tal punto que se sentía desgraciado en la casa de su padre. Renunció al ideal de vida conforme con la ley de Dios y disciplinas paternas. Decidió entregarse de lleno a sus deseos, apurar la copa de la vida hasta el fondo, no negarse nada, pues teniendo plata puede uno darse todo lo que el mundo puede ofrecerle . . . Así se marchó en busca de lo que él se imaginaba felicidad . . . A poco tiempo lo hallamos grandemente desilusionado, traicionado por sus amigos mundanos, reducido a la extrema miseria, pues su fortuna se gastó rápidamente. Allí lo vemos

cuidar a los chanchos. Mientras la piara de cerdos tiene en abundancia el alimento correspondiente, está él pereciendo de hambre. De balde busca donde saciar su necesidad. Allí hay vida para los chanchos pero para la gente hay hambre . . . Así, famélico y andrajoso, recién comprendió las razones de su buen padre. He aquí el cuadro de todos aquellos que buscan la Verdad y la dicha por otros caminos que no son los de la fe y de Dios.

Así se empeña el hombre animal en quitar a las estrellas el brillo de la eternidad o establecer su propio trono en ellas imitando al orgulloso Lucifer. Pero con todo no logra callar el grito de su interior viéndose obligado a reconocer: "A pesar de mí, el infinito me atormenta". La histria, la etnografía y la propia conciencia hablan con un lenguaje que sobrevive a todas las pasiones de la carne, vanidad, y egoísmo; que se sobrepone a las contingencias políticas, sociales y culturales. El encogerse de hombros no anula el imperativo del espíritu y no elimina la existencia de la verdad ni a Dios y a la responsabilidad ante El.

Hasta el mismo Renán, tan discrepante con el Evangelio, reconoce: La religión es el producto del hombre normal. Para Bergson, filósofo de fama, las realidades sobrenaturales de fe son "datos irmediatos de la conciencia". El etnógrafo Max Müller, conocedor profundo del hombre primitivo y de las filosofías modernas, llega a reconocer las creencias religiosas como: "la roca sólida, el granito primordial e indestructible del alma humana" y Quatrefages define al hombre como "un animal religioso".

¿QUE ES PUES LA VERDAD?

No la encontrarán los sabios si no levantan su mirada por sobre la materia que tienen debajo de sus pies, como el pasajero no hallará contestada la pregunta acerca de la salida ni sobre el rumbo del tren, si se pone a examinar las paredes del coche . . . . Afirmando uno que no tiene necesidad de Dios, y que no le interesa nada ni el principio ni el fin del hombre, se parece a aquel árbol en el bosque, que diría no importársele nada ni de la lluvia ni del río. Como a ese árbol le llega la humedad necesaria, sin que se de cuenta de los conductos, así también mucha gente considera cosa inútil lo que no interesa al hombre animal porque goza inconscientemente el beneficio del ambiente que formó la cultura cristiana. Contemplando el caos reinante en los países arruinados por la guerra podemos convencernos de la absoluta necesidad de orientarse el hombre sobrenaturalmente. Sólo los países, donde está renaciendo vigorosa la vida religiosa muestran adelanto hacia la paz y el bienestar.

No es difícil de hallar las huellas de Dios en todo lo creado. Los sabios antiguos, como Aristóteles, Platón, Cicerón lo demuestran con profundos escritos. Pero como al hombre animal no resulta nada simpática la idea de su responsabilidad ante Dios, necesita mayor autoridad. Por eso quiso Dios revelarnos con el sello divino tanto su existencia cuanto el destino del hombre. Ahora sí que tenemos un camino seguro para alcanzar la verdad. Primero es la inteligencia sincera, que sobreponiéndose a los intereses creados de su carne depravada, halla al Creador de todo lo visible. Luego agregó Dios la Redención, iniciada desde el paraíso, continuada a medida de la capacidad del hombre, para completarla luego en Jesucristo, según la palabra del Espíritu Santo: "La ley fué dada por Moisés, mas la gracia y la Verdad se ha hecho por Jesucristo" (Juan 1, 17) pues El viene lleno de gracia y de Verdad.

Con o sin gusto, ahí tiene el hombre la Verdad.

contenida en las enseñanzas de Jesucristo, que vino precisamente para darnos la claridad en lo que el hombre tan fácilmente falla. Dios, que nos dió el destino sobrenatural en la eternidad — "quiere que todos los hombres se salven y vengan al conocimiento de la Verdad. Pues uno es Dios, y uno también el mediador entre Dios y los hombres, Jesucristo hombre, que se dió en rescate por todos y para testimonio dado en su tiempo (Tim 2, 4). Qué palabras más claras pueden pretenderse que las de Jesús que reproduce San Juan (14, 6): "Ya sabéis adonde voy y sabéis asimismo el camino. Dicéle Tomás: Señor, no sabemos adonde vas, pues ¿cómo podemos saber el camino? Respondele Jesús: Yo soy el Camino, la Verdad y la Vida. Nadie viene al Padre sino por mí."

Conocer pues a Jesucristo, estudiar sus sermones, obras y gestos nos revelan la Verdad, que ha de guiar nuestra vida. Pero es muy grande la resistencia del "hombre carnal" que vive esclavizado bajo el yugo del pecado, deslumbrado con las promesas demoníacas del goce, vanidad y orgullo. Por eso se necesita un empujón más, para decidirse por el camino estrecho, espinoso y escarpado; es la inspiración del Espíritu Santo por lo que dijo Jesús: Yo rogaré al Padre y os dará otro Consolador, para que esté con vosotros: el Espíritu de la Verdad (Juan 14, 17).

EL DEPOSITO DE LA VERDAD.

Que tengan las universidades los libros doctos de la ciencia humana; que guarden los museos documentos de inteligencia, historia y riquezas mundanas; todo aquello no es más que adorno de la vida. La sabiduría divina está confiada a la Iglesia, pues a los apóstoles entregó Jesucristo su doctrina cimentando en ellos su Iglesia, para que prediquen su Evangelio hasta el fin del mundo.

Cuidadosamente preparaba Jesús a sus apóstoles, para que fueran capaces de ser "la luz del mundo y la sal de la tierra". Les manda predicar asegurándoles: "El que os escucha a vosotros me escucha a mí, y el que desprecia a vosotros a mí me desprecia. Y quien me desprecia a mí, desprecia a aquel que me ha enviado." (Luc 10, 15). Los autoriza a perdonar en su nombre los pecados y poner las leyes necesarias para la salvación: "Os empeño mi palabra que todo lo que ataréis sobre la tierra será atado en el cielo; y todo lo que desataréis sobre la tierra será desatado en el cielo". (Mat 18, 18).

Muy especialmente preparaba Jesús a Pedro, haciéndolo confidente especial, pues a él tenía designado para primer jefe de su Iglesia. Buen tiempo antes de concluir su obra, Jesús le hace una promesa pública de su puesto principal en la Iglesia: "Bienaventurado eres Simón . . . Tú eres Pedro, y sobre esta piedra edificaré mi Iglesia, y las puertas del infierno no prevalecerán contra ella. Y a tí te daré las llaves del reino de los cielos . . ." Bien preveía Jesús la debilidad humana de sus discípulos y las arremetidas infernales para destruir su obra. Por eso dice en su última oración: Simón, Simón, mira que Satanás os ha pedido para zarandearos como el trigo. Mas yo he rogado por tí, a fin de que tu fe no perezca; y tú, cuando te conviertas, confirma a tus hermanos (Luc 22, 31).

Todavía quedaron Pedro y los apóstoles débiles, ignorantes e incapaces para su enorme tarea aunque luego de la resurrección ya autorizados para el ministerio de los sacramentos y Pedro solemnemente constituido en jefe de la Iglesia. Ese acto sucedió a las orillas de lago Genezaret, cuando Jesús entregó a Pedro el cuidado de toda la grey (Juan cap 21). Se completó la fundación de la Iglesia con la venida del

Se ve en el fondo el famoso convento cisterciense "Kostanjevica" fundado en 1134. Fué secularizado en 1780. El horror de la última guerra redujo a escombros los magníficos edificios.

Espíritu Santo el día de Pentecostés. Desde esta fecha hallamos a Pedro a la cabeza del colegio apostólico, ya intrépido e inteligentísimo él y los doce, puesto, por base sólida de la Iglesia, según expresa San Pablo: "Por Jesús es por quien unos y otros tenemos cabida con el Padre, unidos en el mismo Espíritu . . . pues estáis edificados sobre el fundamento de los apóstoles y profetas en Jesucristo, el cual es la principal piedra fundamental, sobre quién se alza el templo del Señor (Efes 2, 18 s.).

No fué pues por antojo de Pedro ni de Juan ni de Pablo, que se toman los apóstoles y la Iglesia la autoridad, sino por encargo expreso de Jesús: "A mí se ha dado toda potestad en el cielo y en la tierra. Id pues e instruid todas las naciones . . . bautizándolas . . . y euseñadles a observar todas las cosas que os he mandado. Estad ciertos que yo estaré con vosotros todos los días hasta la consumación de los siglos.

LA IGLESIA UNICA.

El capítulo 16 de San Mateo, el del primado de Pedro, no es un invento de Roma. Ni los sabios protestantes se atreven a negar su autenticidad; sólo le buscan interpretaciones a su antojo. Pero con todo no pueden evadir su fuerza demostrativa; por lo que los más sinceros, que aprofundizan sus estudios rezando, llegan a reconocer la verdad católica. El hecho, de que existen varias religiones cristianas, no desautoriza nada a la doctrina católica sobre el Papa como supremo vicario visible de Jesucristo para la Iglesia universal. Ya Jesús mismo preveía hechos funestos entre sus creyentes, acentuando que: "las puertas del infierno no prevalecerán contra la Iglesia, edificada sobre Pedro." Bien sabía que el demonio no omitiría ningún esfuerzo para desorientar a la gente, para alejarla de la Iglesia divina, privarla así de fuentes de verdad y salvación para llevarla a la condenación. Pero Jesús dió a la Iglesia de Pedro su omnipotente palabra, de que ella no ha de sucumbir.

Desde entonces se desarrolla el drama de la Iglesia. La atacan los enemigos de afuera, la amenazan los quintacolumnistas de adentro: emperadores, reyes, tiranos, pseudo sabios y científicos, herejes, malos, ricos, orgullosos, pseudo místicos, indignos sacerdotes, hasta condenables purpurados . . . !Qué variada es la serie de enemigos y trampas de las cuales se vale el demonio, para sembrar confusión y odio contra la verdadera Iglesia de Jesucristo! Sin embargo ella resiste a todas las furias y queda en el mundo como signo visible de la Verdad . . .

Interminables son las calumnias que se levantan contra Roma; si habla el Santo Padre enseguida le buscan vueltas, para interpretarlo en el sentido que no han tenido sus palabras. Si el Vaticano recibe algunas

donaciones, se escandalizan como otrora Judas traidor. Si reparte limosnas a los indigentes, le imputan intenciones políticas. Estórbanles los museos vaticanos y el lujo de las iglesias y prelados. Se sienten lastimados cuando el Papa levanta su voz en defensa de derechos espirituales legítimos de católicos.... Siempre buscan y rebuscan con mala voluntad qué criticar sobre la Iglesia o sus representantes. No se dan cuenta que son como aquellos hijos malvados que traicionan a su propia madre. Los mal instruidos o mal pensados no entienden, que en la Iglesia divina hay elemento humano, pues la componemos los hombres: humanos son los fieles sencillos, humanos son sus sacerdotes y también los altos dignatarios.

Tendrán sus defectos, como la madre viejecita tiene sus arrugas, pero no por eso deja de ser la misma madre.... Son defectos personales de sacerdotes y obispos, hasta mismos papas; será pues una especie de quinta columna que introdujo el demonio en la Iglesia, pero la Iglesia de Jesucristo es y será siempre la que fué cimentada sobre Pedro y en la Roma del Vaticano.... Podría afirmarse que tal y tal ministro de la Iglesia no está a la altura de su vocación; que la disposición de éste o aquél otro no está de acuerdo con la misión sobrenatural de la Iglesia.... Pero jamás tiene en éso culpa alguna la Iglesia de Jesucristo, la única establecida para indicar con su enseñanza a todos el camino de la salvación y proporcionar a todos las gracias necesarias administrándoles los sacramentos. La Santa Madre Iglesia es para todos aquel barco que a sus hijos fieles conduce con seguridad hacia el puerto de la salvación. Maldecirla, calumniarla, combatirla, perseguirla es obrar contra su propia salvación, es contrariar a los planes de salvación de Dios, es realizar los planes infernales.

Jesús estableció una sola Iglesia y una sola es la depositaria de toda Verdad y dispensadora autorizada de los méritos de la pasión de Jesús. Otras sectas tendrán parte del depósito de salvación, pero íntegro lo posée solo la Iglesia cimentada sobre Pedro. Cualquiera otra cosa que diga la astucia o audacia humana es errónea, inspirada en la intriga infernal que se vale para sus planes del orgullo, vanidad y otras debilidades del hombre para poner en peligro la eterna salvación de las almas y estorbar la paz entre los pueblos de la tierra.

VENGA A NOS EL TU REINO.

"Vendrán gentes del Oriente y del Occidente, del Norte y del Mediodía y se pondrán a la mesa en el Reino de Dios" (Luc 13, 29).... Jesús no quiso aceptar la corona real que le ofrecían los judíos, pues El vino para salvar a todas las naciones. El asunto primordial por el cual hemos de empeñarnos en esta vida, es la realización del reinado divino en nuestra vida individual y en todo el mundo. Para eliminar el odio, causa de la desunión, de guerras, de sufrimientos y persecuciones, estableció el "nuevo precepto", el del "amor". Todos los pueblos del mundo deberían ser como una sola familia, hijos de un solo Padre celestial. Todos somos hermanos que hemos de amarnos y soportarnos debidamente, ya que todos tenemos el mismo Padre y todos estamos en este mundo como en una sala de espera atentos a la voz que nos llamará a pasar.

El egoísmo colectivo dividió al mundo en muchas patrias, la mezquindad individual fraccionó los pueblos en grupos políticos que se hostigan mutuamente. Se hacen mil promesas en nombre de patrias, de partidos, de clases, de ideas.... Todas son promesas vanas, pues hay una sola, capaz de curar los males

sociales, políticos y nacionales: el reino de Dios; que puede realizar sinceramente la idea de la fraternidad universal y de la filiación divina. Solo así terminarán los pleitos de límites, salarios, derechos, privilegios, riquezas y todas las discrepancias que, con las estrechas miras que prescinden de Dios, jamás tendrán solución definitiva.

Toda la desgracia del mundo proviene de que al vecino no se le mira como a un hermano, sino como a rival, porque reina el odio y no el amor. Bien intencionadamente puso Jesús en la oración del Padre nuestro en primer lugar la súplica "venga a nos el tu reino". Evidente es, que si la gente estableciera en el mundo la verdadera fraternidad, ya tendríamos todos el pan en abundancia. "Buscad primero el Reino de Dios. Lo demás se os dará por añadidura"....

Como la gente no acepta la voluntad divina de realizar el reinado de Dios, queda con la trágica consecuencia de disputarse entre patrias, clases, familias e individuos el pan. El mundo no quiere el reinado de Dios por amor, por eso se martiriza en odios mutuos, que son estorbo de la paz en la tierra e impedimento de la salvación eterna.

LA VERDAD OS HARA LIBRES.

Quien comete pecado, es esclavo del pecado, dice Jesús. ¡Y esto es cierto! aunque hay gente que por algún tiempo no sienten el peso de las cadenas de su vida perversa, sin embargo todos al final comprueban que es cierta la palabra del Espíritu Santo: ¡No hay paz para los impíos! ¡No la hay!.... ¿Acaso no lo documentan abundantemente las rivalidades entre la gente entregada a los placeres mundanos pecaminosos? A pesar de tener todo lo que es necesario para la vida, viven descontentos. Siempre tienen algo que les mortifica. Ay, ¡que pesadas son las cadenas del pecado! Quitan el gusto a la comida, cortan el sueño de la noche, amargan las alegrías inocentes, envenenan los placeres pecaminosos, arruinan la paz hogareña, quitan el brillo a los adornos, paralizan las fuerzas en el trabajo, arruinan la salud, empujan a la miseria.... y mientras no se rompen las cadenas del pecado no hay remedio al mal....

Examinad la crónica policial, averiguad las causas de los suicidios, averiguad los pleitos judiciales, para convenceros de lo dura que es la esclavitud del "libertinaje" que toma falsamente el nombre de "libertad"....

Jesús trajo la paz para el corazón, para el hogar, para el pueblo y para el mundo. Si todos aceptaran la Verdad del Evangelio, si todos tomaran la salvación de su alma como el supremo asunto, subordinando todo a esta preocupación, no habría más esclavitud social ni moral. Cada patria terrena hallaría enseguida su justicia, cada hogar y cada corazón su paz y cada individuo su libertad.

Pero es demasiado sublime ese ideal para la humanidad tan miserablemente aferrada a sus ocupaciones infructuosas, mundanas, para poder aceptar colectivamente la Verdad. En su orgullo estúpido siguen rebelándose contra Dios imposibilitando su reinado sobre los pueblos. Se hacen ciegos frente al hecho evidente, de que todos los progresos de las ciencias profanas, todos los descubrimiento e inventos y la proclamada civilización no aportan nada para la dicha de naciones ni individuos. Brindan más goce momentáneo, aliviar trabajo material, pero el resultado es: en el mundo hay siempre menos gente feliz y siempre más desgraciados. Y es bien evidente que esta desproporción entre el bienestar material, o más bien entre la posibilidad del bienestar, y la felicidad se

Svetemu Cirilu in Metodu

Videli bomo, da se Vihing ni držal papeževih naročil. Dr. Grivec k temu pripominja: "Bil je pač dvorjan onih pokvarjenih naslednikov Karla Velikega, o katerih pravi nemški zgodovinar Ginzel v svoji zgodovini slovanskih apostolov, da jim je bila "zvestoba in spoštovanje pravice le prazna beseda." Rovaril je Vihing proti Metodu do njegove smrti in še potem proti njegovim učencem na vse načine, poslužuječ se v ta namen tudi najrazličnejših nemoralnih sredstev, kakor ponarejanja pisem in listin. Le od leta 882, ko sta bila Svetopolk in Arnulf sprta, pa dokler je ta spor trajal, je imel Metod več miru, ker je tudi Vihing radi tega spora izgubil na Moravskem svoj upliv. Ko sta se pa vladarja leta 885 zopet spravila, je Vihingova moč tudi znova zrastla in v zvezi z Arnulfom je tedaj dosegel, da so bili po Metodovi smrti vsi njegovi učenci nasilno in na barbarski način pregnani z Moravške, kakor bomo kasneje še videli.

Še predno se je Metod povrnil iz Rima, je prišel Vihing kot novoimenovani nitranski škof na Moravsko. Dal je razširiti vest, da je on sedaj edini pravi samostojni moravski škof, in sicer da ga je sam papež s tem namenom dal posvetiti. Metoda pa, njegov nauk in slovanski obredni jezik da je papež ukazal pregnati.

Kako je moral biti osramočen, ko se je Metod povrnil iz Rima in dal razglasiti pravo papeževega pisma, ki smo ga že gori omenili! Tedaj so dobri Moravani spregledali in Vihingova stranka je bila začasno premagana in potisnjena v kot. Ali to ni pomeniol, da je bil boj končan. Vihingovo rovarenje in podlo hujskanje njegove stranke radi tega ni prenehalo.

Stara legenda o tem tako le piše: "Stari sovražnik človeškega rodu tega (Metodovega uspešnega apostolskega dela) ni mogel trpeti. Zbudil je proti njemu nekatere nasprotnike, kakor Datana in Abirona proti Mojzesu, ene očitno, druge tajno, ki so omahljivce odvračali od prave poti in govorili: Papež je dal nam oblast, Metoda pa in njegovo učenje ukazuje pregnati. Zbrali so se tedaj vsi Moraavni in zahtevali, naj se prečita pismo vpričo njih, da bi slišali, kako je Metod izgnan; ljudje pa so bili žalostni in potrti, češ da bodo zgubili tako dobrega pastirja in učitelja. A ne tako omahljivci, ki jih je zvijačnost majala, kakor veter listje. Ko so pa počastili

explica con la secularización de la vida, con el alejamiento de los caminos de la ley de Dios. No se busca el Reino de Dios ni su Justicia, y por eso todos los esfuerzos humanos resultan infructuosos.

El hombre tapa sus oídos ante las verdades eternas que le proporcionarían la libertad individual, social y política, por eso queda esclavo de sus pasiones, de abusos sociales y de absolutismos totalitarios. ¡No hay otra libertad que la de los hijos de Dios! Pero los dirigentes de los pueblos no quieren entenderlo. Peor todavía. A la Iglesia, que se empeña en conducir a la gente por éste único camino de la dicha, la atacan, calumnian, tratan . . . La acusan de meterse en asuntos que no le pertenecen, le niegan el derecho de educar la juventud, de vigilar la moral, de combatir errores, de denunciar a los impostores . . . Por eso hay odios, hay guerras, por eso no hay paz, no hay libertad entre pueblos.

Cada uno por su cuenta sinembargo puede aplicar la Verdad divina para sí mismo y comprobará feliz la exactitud de las ocho bienaventuranzas, experimentando en su propio corazón y con la gracia de Dios también en su hogar la promesa de Jesús: La Verdad os hará libres.

Los Santos Cirilo y Metodio.

papeževa pisma, so našli tako pisano: Naš brat Metod je svet in pravoveren in vrši apostolsko delo. Njemu sta Bog in aposotski prestol izročila vse slovanske dežele. Kogar bo on obsodil, bo obsojen, kogar bo on posvetil, bo svet. In razšli so se, prvi nad vse veseli, drugi pa osramočeni."

Gotovo je moralno biti Metodu v veliko zadoščenje, ko je videl, kako se je ljudstvo veselilo njegove častne vrnitve in kako so bile vse nasprotne vesti in njihovi širitelji postavljeni na laž, ali vendar se je zavedal težavnosti svojega položaja. Svetopolk mu ni bil prijazen in je z nekaterimi oholimi velikaši podpiral Vihinga in njegovo stranko.

Metod je papežu sporočil, kakšne težave mu povzroča Vihing, in je vprašal svetega Očeta, ali je zares poslal proti njemu kakšno pismo na Moravsko. Papež mu je odgovoril marca meseca 881, da Svetopolku ni pisal drugega pisma razen tistega, v katerem je Metoda pohvalil, da niti Vihingu ni dal ne javnih ne tajnih naročil proti Metodu. In papež Metoda tolaži, naj zaupa v Boga, ker mu ničče ne more škodovati, če je Bog z njim. Vihinga pa da pokliče pred svojo sodbo in poskrbi, da bo prenehal s svojimi spletkami.

Tako iz tega papeževega pisma, kakor tudi iz pripovedovanja Metodove legende, smemo sklepati, kakšnih grdih sredstev se je posluževal Vihing, da bi Metodu čimveč škodoval. Pri razširjevanju neresničnih vesti se je skliceval na navodila, ki jih je baje prejel od papeža samega, in na pisma, ki jih je papež po njegovem pisal Svetopolku proti Metodu. Najbrž je taka pisma z lažnjivimi navodili in tožbami proti Metodu sam ponaredil in podtkal papežu. To je bil tedaj mož, ki naj bi postal duhovni voditelj Slovanov po volji nemških knezov in vladarjev. Slovanski knez Svetopolk je pa takšno podlost podpiral.

(Se nadaljuje)

EL FESTIVAL ANUAL DE "LA VIDA ESPIRITUAL"
TENDRA LUGAR EL 22 DE SEPT. A LA 15 h EN EL
SALON JUNIN Y SANTA FE. PEDIMOS AVISOS Y
PREMIOS PARA LA RIFA.

NECESITAMOS VUESTRO APOYO.

Nuestra Señora en Višarje

Casi al límite occidental de Eslovenia se halla el santuario de la Madre de la Misericordia de Višarje a una altura de 1792 m. Ubicado en el territorio de Carintia está casi al límite de esta provincia con la de Goricia. Los pueblos vecinos, pero siempre distantes unas horas de camino a pie, son: Žabnica, Tržič (Tarsivo) y Bovec. El límite nacional esloveno dista unos 20 km hacia el oeste al Norte de Udine. A pesar de estar ubicado el santuario en una región indiscutiblemente eslovena, luego de la paz de Versalles, cayó bajo la dominación italiana, incorporado en la, ahora tan arduamente disputada, Venecia Julia, econtrándose en su límite norte.

Los orígenes del santuario son muy antiguos. Ya no se puede saber a fe cierta qué es leyenda y qué historia. La crónica cuenta así:

Fué en el año 1360. En aquella altura había muy buen pasto. Los pastores hallaron un día a sus ovejas arrodilladas frente a un arbusto. Curiosos se acercaron y descubrieron allí una imagen en madera, representando a Nuestra Señora con el Niño Jesús. Piadosamente la levantaron trasportándola a la vecina parroquia de Žabnica, situada sobre el río Bela, bien lejos y bien abajo. Pero resulta que al día siguiente volvieron a encontrar la imagen en el mismo lugar. Bajándola otra vez a la parroquia volvió Nuestra Señora por la tercera vez a la altura que evidentemente había elegido como lugar donde quería repartir sus gracias.

Así fué, que se le levantó una ermita en aquella soledad, lejos de toda habitación humana. Y empezó la afluencia de los peregrinos que acudían a la Madre de Misericordia en sus necesidades. ¿Qué será cierto y qué leyenda? La larga historia nos convence de que tuvo que haber razones serias, para formarse un santuario tan frecuentado en un lugar tan alto, tan apartado y de tan difícil acceso. Desde 1360 son muchos años y muchas cosas han pasado, sin embargo la gente nunca olvidó renovar sus peregrinaciones que sólo tenían lugar desde la fiesta de la Ascensión hasta el domingo del Santo Rosario, que es primero de octubre; pues durante los meses de invierno está toda la región tapada con tanta nieve que no se puede llegar. La gente piadosa no se olvidó durante el invierno de la ermita, desde donde "Nuestra Señora cuida las ovejas y consuela a los afligidos". Para el día de Ascensión volvieron a subir infaliblemente y seguirán subiendo multitudes de peregrinos confiados en la divina ayuda. La primitiva ermita fué pronto cambiada por un santuario correspondiente.

En el año 1760 salió un libro voluminoso que cuenta los múltiples milagros allí sucedidos. Nada era más elocuente que el lenguaje de las paredes del santuario, llenas de objetos votivos, regalados por los allí beneficiados, escritos en cuatro idiomas distintos: esloveno, alemán, italiano y friulano, puesto que la fama del santuario se difundió también a los países vecinos.

Decimos: "era" porque al santuario tocaren varias desgracias que echaron a perder muchos recuerdos valiosos.

NUESTRA SEÑORA — REFUGIADA.

En el año 1780, en la época de Josefínismo, que declaró una guerra de exterminio a los santuarios de la peregrinación, llegó la orden del Emperador José II de Austria, mandando destruir el altar, sacar la imagen y levantar hasta el piso del templo. Otra vez llevaron el cuadro a la parroquia de Žabnica, donde esperó hasta terminar aquella tormenta. Luego de unos años regresó Nuestra Señora entre el gran júbilo de su pueblo y las peregrinaciones se renovaron con más fervor todavía. Un hermoso santuario, unas campanas con la fecha de 1771 divinamente melodiosas, atraían siempre más gente, de modo que alcanzaba el número de peregrinos anualmente hasta 50.000 mil, cosa estupenda en una re-

El Santuario y albergues de Višarje actualmente.

gión tan lejana y tan poco poblada.

En medio de ese florecimiento piadoso sobrevino otra tormenta que hasta hoy no ha terminado definitivamente. Fué en el año 1915, cuando Italia declaró la guerra a Austria. Hallándose el templo cerca de la frontera y poco alejado de un puesto de artillería austriaca, se decidió retirar la imagen de la Virgen y los objetos más valiosos. No han podido retirarse las campanas. Llegó el trágico 16 de setiembre 1915. Una granada dió contra la iglesia que prendió fuego. No quedó más que unas paredes ennegrecidas. Las famosas campanas, que anuncianan la gloria a María durante 144, se derritieron en el incendio.

La "divina refugiada" tuvo que buscar otro lugar más seguro que la Iglesia de Žabnica, también siempre entre el fuego bélico. La llevaron a Beljak (Villach) y más tarde a Maribor. Cuando, al terminar la guerra y cayendo la región bajo la dominación italiana, se renovó el santuario, regresó Nuestra Señora. Hermoso fué el templo nuevo, pero los límites, además de amargar los corazones de los eslovenos por injustos, trazaron líneas divisorias que imposibilitaron la afluencia de los eslovenos de Yugoslavia y Austria. Pero los vecinos depositaron en la madre de Misericordia de Višarje todavía mayor confianza, viendo que la justicia mundana les dejó tan fatalmente engañados.

LAS LEÑAS DE VIŠARJE.

En la altura del santuario, 1792 metros, no hay bosque, sino tan solo arbustos, por lo que los peregrinos hallan inconveniente en cómo hacer el fuego para poder afrontar las noches frías que suelen pasar allí en oración. También se necesita leña para poder preparar comidas. La piedad popular halló una solución original, que confiere a este santuario un rasgo característico de fe. Abajo, al lado de la carretera, donde desvía el sendero para subir a la altura de unos 1000 metros en dos horas pesadas de camino, se junta un depósito de madera, palos de peso distinto. Los peregrinos, según su fuerza física, su fe y su espíritu de mortificación, cargan aquellos trozos subiendo con ellos el penoso sendero entre pesada respiración y devota oración del rosario. Por cierto un espectáculo único el ver esos peregrinos, jóvenes robustos, hombres de edad, mujeres viejas y niñas jóvenes, chicos y grandes, todos llevando su carga correspondiente como Jesús llevando la cruz, cuyas catorce estaciones acompañan el penoso camino. ¡Que hermosa procesión!

Qué hermoso símbolo de la confianza en la Madre de Misericordia, pues como sobre los hombros llevan la leña, así cada cual lleva su carga espiritual en su alma, para pedir a María que se la quite o por lo menos alivie.

PO ARGENTINI SEM IN TJA

Že od leta 1940 me je iz predala klicalo pismo na pot v Punta Arenas. Tisto leto se je vršil v Ljubljani kongres Kristusa Kralja. V Punta Arenas so naši rojaki organizirali nadvse slovesen akt v priključenje na ljubljanski kongres. Slovesna zaključna procesija je stopala po — snegu (bilo je v juliju), kar je še prav posebno učinkovalo na ves Punta Arenas. Procesije po snegu so tudi doli redke. Ko mi je č. g. Mačiča poročal o teh vzpodbudnih dogodkih je pristavil tudi povabilo na euharistični kongres, ki se bo vršil l. 1946. Tako prepričevano je bilo vabilo, da sem ga vedno skrbno čuval in vsak hip občutil dolžnost, da bo res treba stopiti tja doli na skrajni ameriški jug.

Čas je hitel. Prihajati so začela spet nova pisma in novi pozivi. Slednji sem se odločil, da najprej ugotovim kje to je. Ob atlantski obali sem sledil na zemljevidu vse dalje proti jugu. Bahía Blanca, Comodoro Rivadavia, Deseado, Rio Gallegos, tam pa se zareže Magalanova ožina, ki odreže od kontinenta Tierra del Fuego. Tukaj je torej. Na morski ožini Magallanes, galvno mesto čilenske province Magallanes, ki obsega južni konec kontinenta.

Daleč je to! Kako se more priti tja doli? In koliko bo koštalo? Sama resna vprašanja, katera je treba rešiti najprej.

Vožnja po morju je očividno najenostavnnejša. Toda kdo pa ima časa zanjo, ker traja tja in nazaj 14 dni. Tako že ne pojdem. In še bolj sem se ustrašil, ko sem videl ceno morske vožnje: 1200 \$.

Kaj pa po tleh? Vozni red mi pove, da imam od Buenosa do San Antonio Oeste vlaka 30 ur. Od tam vozi pulman 4 dni do Punta Arenas. Vožnja pa stane tja in nazaj 500 \$. In po zraku? v 12 urah sem iz Buenosa v Rio Gallegos in še en dan od tam pulmania. Vožnja tja in nazaj 650 \$...

Tudi možnost, da bi šel na Bariloche in od tam na jug, sem prevdarnil in dognal, da je še večja potrata časa in denarja, če je sploh mogoča. Na nočen račin se ne ognem razdalji 3500 km. In še to? Ali pa bom dobil vozni listek?

Ustanovil se je v Buenos Airesu kongresni odbor, na katerega sem se obrnil za podatke. Toda sprevidel sem, da v moje račune ne gredo potovanja, ki so jih organizirali na kongres, napovedan za dneve 5—10 februarja 1946. Jaz sem namenil s to potjo, obiskati tudi rojake ob vsem potu.

Toda še nekaj mi je šlo navzkriž! Moja nogal... Pred meseci se mi je zbudila stara bolezen. Že petleten sem se ranil na peti in je iz tistega prišla tako velika stvar, da so mi hoteli nogo odrezati. Kost je

En esta forma se llevó siempre la cantidad necesaria para el uso de los peregrinos, sacerdotes y personal que atendía el santuario y albergues en esas hermosas alturas, rodeadas de picos brillantes en las nieves eternas. En esa soledad misteriosa, cuando se apagan los fuegos de los peregrinos y se acallan sus voces, resuena en el templo la hermosa canción a la Madre celestial y se llenan las almas con los perfumes de consuelo que infunde la Madre de Misericordia a todos que a ella acuden con una confianza tan ilimitada.

El santuario está adornado con hermosas pinturas del pintor esloveno Antonio Kralj. El cuadro más atrayente es "La Reina de la paz", a la cual dirige el pueblo esloveno ahora sus más fervorosas súplicas; para reunir, todo nuestro pueblo en una patria terrena común y feliz y para guiarnos segura hacia la patria celestial.

gnila in zdravnik je presodil, da ni druge pomoči kot nogo proč. Oče so pa imeli drugačne misli. "Pob je bil z dvema rojen in z dvema naj živi." Mati so pa še svoje pristavili: "Česar ne morejo ljudje, to more Bog", in so me obljubili na božjo pot na Brezje k Mariji Pomagaj in še nekaj več, kar sem pa zvedel šele tisti dan, do sem bil v — mašnika posvečer. . . . Tako so me celega, z dvema nogama nesli na Brezje iz bolnice in čez pol leta sem skakal, kot da mi ni bilo nikoli nič ... Kako živi so mi ostali spomini na Kandijo, na Krko pod bolnico, na čolne, na vožnjo z vlakom, kako sem na Brezjah spal na peči pri Finžgarju, na Marijin oltar, okoli katerega sem plazil, po kolenih . . . in še koliko? Kako so me drugi dan, 5. decembra prinesli domov . . .

Čez 25 let se mi je ponovila bolezen in je bila potrebna zelo boleča in dolgotrajna operacija in evo me spet s to nevšečnostjo! Kar zares me jebolela noge in če bo šlo takoj naprej, pač ne morem niti sarjetati na potovanje ker ta bolezen, ki jo učeno imenujejo "osteomielitis", ni nikaka šala. Pa mi je svetoval zdravnik: Poskusite s penicilino. Škodilo ne bo. Koristi pa lahko!

In tako sem se odločil in hajdi v bolnico za 10 dni, da so me hodili vsak čas pikati z injekcijami, da je bila moja koža kot ribničanovo rešeto . . . Nad zglavjem pa je čuvala nad menoj Marija Pomagaj, kateri sem spet to pot izročil zadevo moje noge, in spet to pot je obveljalo, da se nisem zastonj k Njej zatekel, kajti teden po tem, ko sem šel iz sanatorija, se je rana zaprla in danes je, po izkazu radiografije, noge zdrava.

GREMO NA JUŽNI TEČAJ.

Sredi negotovosti, ali bom mogel ali ne na pot, radi noge, že pred Božičem sem si zagotovil avion do Comodoro Rivadavia in za povratek. Ko pa sem zares vzel v roke skrb, kako bom potoval iz Comodora dalje, se je izkazalo, da nimam nikjer prostora. Avion je preporen, pulman tudi, barke pa ni . . . Torej vse od kraja, znova vse od kraja. Ostala mi je v redu le vožnja za nazaj z avijonom, a za tja sem si po izredni prilikti dobil prostor v pulmanu . . . Eden zgubi, drugi dobil. Tako je bilo. Nekdo je moral odpovedati potovanje radi bolezni in mesto je bilo zame zagotovljeno vse do Punta Arenas. Kar oddahnil sem se ob enem pa spet znova doživel, da človek naj nikar preveč ne jadikuje, kadar mu kaj navzkriž pride, kajti tistem, ki Boga ljubi, Bog vse na dobro obrne . . . Če je nekaj meni narobe, je pa nemara nekomu drugemu v veliko korist! Vsaka svetinja ima dve plati! Pameten človek se tega vedno zaveda in zato mirno vzame nevšečnost; zadovoljno in hvaležno, ne da bi se prevzemal pa tudi ono, kar je po njegovi volji.

Torej je prostor. Še več. Ravno najboljši sedež: spredaj, pri oknu na desni strani, kjer bom ob vratih imel še lep prostorček, da noge slegnem . . . Kar ni nikakor mala stvar za vožnjo, na kateri sediš cel dan in dremlješ celo noč!

Tako sem jo 28. januarja mahlil na pot. Ob 8 uri je zdrdarjal s Constitucional vlak, ki naj bi prišel v Bahía Blanca ob 19 uri. Iz časopisja sem zvedel, da z istim vlakom potuje tudi komisija, ki gre na Orkadske otroke, doli na skrajni jug, kjer ima Argentina vremensko opazovalnico, še 1000 km dalje na jug od kontinenta in kamor je mogoče samo v tem letnem času radi ledovja, ki se v tem času raztaja. Pozanimal sem se za te sopotnike in kmalu sem jih našel; kmalu sem bil tudi njihov gost. Imeli so namreč svoj predel, kjer so me povabili na mate in potem so poskrbeli oni in jaz tudi,

da je bila pot kratka. Na Orkadah se vedno vzdržuje posadka 6 do 10 mož, ki žive tam celo leto. Vsako leto v februarju pride ladja, ki prinese novo možtvo in vse potrebščine, prejšnje pa popelje nazaj. Vse provizije, kar treba za leto, za hrano, obleko, zdravje, delo, toploto, za vse morajo pomisliti. Tamkaj pa si še pomagajo z lovom na tulne (foca), nekatere polarne ribe in tudi ptiče. Premane zanimive zgodbe so pripovedovali tisti, kateri so tam že preživeli nekaj let.

To pot je šel z njimi tudi duhovnik, jesuit P. Lerida, ki je nesel s seboj križ, kateri naj bo stal na najvišji točki otoka in ki naj ostane tamkaj tudi kot spomin na prvo sveto mašo, ki se ima brati na najbolj južni točki zemlje, kamor stopa človeška noga. Še bolj južno od tam, še 500 km dalje, je Antarktika, ki je pa vse leto vsa pod ledom. Doslej še ni nihče začel kravne vojne za "osvoboditev" tiste zemlje. Argentina si jo prilašča sebi, Čilenci pravijo, da je njihova, Angleži pa trdijo, da pristoja njim, ker je njihova ekspedicija prodrla najbolj daleč na jug ...

Menda se radi tega ne bodo počili! Pa se je v dneh te zadnje vojne zgodilo, da je priplula angleška bojna ladja na Orkade in pristala na drugi strani kot so Argentinci. Toda hitro so izvohali bližino Angležev in takoj pohiteli z zastavo na najvišji vrh. Angleži so sprevideli, da so zaigrali slabo igro, zato so se napravili lepe in so kar takoj prihiteli na pravo stran in se predstavili kot obiskovalci. Ponudili so Argentincom vsega, kar bi potrebovali, toda tem ni bilo nicesar treba. Le nekaj cigaret so izvolili in čez eno uro so se Angleži mirno poslovili.

KAM PA GREMO?

Tako smo se sprijaznili, da sem kar prezrl, da smo iz Olavarrije krenili neka mdrugam, kot navadno. Kako je to, da ne pride postaja Laprida? ...

Seveda! Mi je pojasnil sopotnik. Ne vidite da gremo po drugi poti. Ta vlak ne gre skozi Pringles, temveč na Lamadrid in čez Pigüé ... Pogledam na zemljevid! Hm! Prav in narobe! Prav zato, ker bom videl nove kraje, ki jih še ne poznam; narobe pa zato, ker me čakajo v Bahiji Blanti ob 19, pa bom prišel kdo ve kdaj?

Par dni preje so namreč predelali vozni red in tako je ubral tisti vlak daljšo pot, na kateri sem tako spoznal mesto Coronel Suárez, prav lično naselje in tudi veliko. Vlak stoji pol ure in v pol ure sem lahko videl vse, kar je imena vrednega. Pognali smo se dalje in že so se pojavili na obzoru griči Sierras de la Ventana. Dokler jih vidiš v dalji so ti ljub domovinski spomin, kadar pa odpró pred teboj svoje goličave, v katerih zastonj iščeš gozda, zelenih košenic, med drevjem skritih vasi, pa začutiš, da to ni naša zemlja. Globoko vrezane struge kažejo pot hudoornikov, ki besne ob uri nalivov, a čez nekaj dni že ne ostane druga kot prazna struga. Le na izhodu v ravan vidiš morda skupino drevja, ki ima tam nekoliko več vlage, da kljubuje pekočini sonca in suše.

Na severni strani teh gričev leži Pigüé. To je pa pravi raj, ves polen razkošnih vil, last Francozov. Coronel Suárez je nemška kolonija, Pigüé je pa francoska. Razkošno polje na vse strani. Pšenica še ni bila požeta, kakor sem videl preje vse do Suáreza. V prijetnem večernem hladu je šelestelo drevje. Režeče nasprotje, ki je dajalo posebno ozadje našemu "polarunu" razgovoru o mrazu na Orkadah, med tem, ko smo se vsi cedili v razgretem vlaku, je zginilo v Pigüé, kjer nam je prijeten hlad prinesel vse druge vtise.

Poslednji žarki zahajajočega sonca so zlatili golo gričevje pred nami in belili zoreče pšenično polje tega skritega raja. Bogata je zemlja argentinska. Njeno žit-

no bogastvo teži evropsko lakot in ameriško zahtevnost, pa še njeni griči, goli in na videz brezupna žalost v tegobri puščobi, so rudniki bogastva, kakor smo videli na nekaterih postajah, kjer so ostali vlaki natorjeni s stavbenim kamenjem, in ploščami za tlak, katere lomijo tamkaj v poljubni velikosti in debelini, ki predstavljajo v Buenos Airesu dragocenost, kot obložne plošče stenam ali kot vrtni pločniki.

Spet so ostali za nami sadni vrtovi, domovi, blesteči v zelenem drevju. Ovce in rdeča živila nas je malomarno pogledovala, kot da bi hotela reči: ta prisnojeni človek se toliko žene, drvi naprej in hoče vedno več in še sosedu hoče pograbit ali mu vsaj zavida kar je njegovega ... in vendar je tako malo treba, da bi lahko vsi ljudje živeli zadovoljno na zemlji ... Vse bolj je padal mrak. Motni orisi gorá so zastirali obzorje, tu pa tam se je vzgala luč in se strnila spet v venec lučic, kakor je pač bila tam kaka estancija ali pa tudi večja vas. V tornquistu je bila že gosta tema in v Bahiji Blanti je bila ura že 23.

Kdo ve, če bom opazil kak znan obraz? Čakali so me pač ob 19, toda tole pozno uro in ljudje, ki morajo zgodaj na noge? ... Pa sem kmalu spoznal znance, kateri so me kar hitro sprejeli in popeljali k Ferletičevim, kjer je že čakala večerja in domača družba, da smo se kaj pomenili. Naslednje jutro imam vlak naprej že ob 6 uri, zatorej nismo mogli kaj preveč zavleči, pač pa smo se zmenili, da se vidimo spet ob povratku.

KOSILO NA VLAKU

19. jan. sem si dobil dobro mesto na vlaku. In prav je bilo da se mhitel, zakaj kar kmalu je bilo vse zasedeno. Skozi turobno pokrajino vozi vlak dolgi proti jugu. Ponekod so same žlostne soline, drugod pa zazeleni obdelano polje, ki je ravno zorelo za pšenično žetev. "Inženir Buratovič" sebere ime, kateremu nisem našel ralage. Ob toku reke Colorado se je naselilo več kolonij katere pridelujejo tudi sladkor iz sladkorne pese; zadnega drevja se vidi v izobilju. Ob tej progi leži tudi centralna salezijanska hiša za daljni jug: Fortín Mercedes, kjer je bogoslovna šola salezijancev, kakor jo ima Bueno Aires v Bernalu.

Natrapni smo sedeli po vlaku, zato sem vprašal preglednika, ali ne bi odpril kupeja, ki je čakal zaklenjen na kdo ve koga. Moja beseda ni bila v prazno kajti čez hip pride in me povabi, ter mi odpre kupé, toda s povdarkom, da se more to storiti le če je vsaj 5 oseb družbe.

Nič se ne bojte. Kmalu nas bo pet, tako sem mu omenil in kar hitro sem dobil sopotnikov, duhovnikov, ki jih je bilo več v istem vlaku. Ne le prijetna družba se nas je zbrala temveč tudi koristica, kajti oni gospodje so imeli s seboj tudi provizijo za obed, a niso vedeli, kje bi našli mizo. Tako smo se pa našli prav dobro in na mojo posebno korist, ker tako sem bil deležen njihove zaloge in si prihranil strošek kosila v vlakovem restavrantu. Tudi dobre kapljice jim ni manjkal, da je bilo za vse poskrbljeno in še pregledniku smo napravili veselje, ko smo se mu oddolžili za uslužgo kot treba.

Kaka vnebovijoča krivica! Ogromne zaloge pšenice, stare po tri leta! že so pokale vreče in se je vsipalo zlato zrnje po skladovnici navzdol, v Evropi pa narod lakote umira. Pedro Luro, Stroeder, Cardenal Cagliero ... Vsepovsod se vidi prostrana polja in ogromne žitne zaloge zadnjih let, katere so pa najbrže sedaj že odpotovale v Evropo. Ob 13 uri smo bili v Patagones, ki leži ob reki Rio Negro. Na tej strani pa je Viedma, glavno mesto teritorija Rio Negro.

V Patagones je treba menjati vlak. Od tam dalje vozi državna železnica do Bariloche. Mene je še ča-

PRIREDITEV DUHOVNEGA ŽIVLJENJA SE BO VRŠILA 22. SEPT. OB 15 h. V SALONU JUNIN Y SANTA FE.
PRIPRAVLJA SE ZELO ORIGINALEN PROGRAM! PROSIMO ZA DOBITKE ZA SREČOLOV IN OGLASE ZA
PROGRAM.

NARODNOST JULIJSKE KRAJINE

Jugoslovanski minister Sava Kosanovič je objavil izjavo o etnični sestavi Julijanske Krajine, iz katere podamo:

Ti rezultati so bili dosegjeni s popisom prebivalstva, ki ga je izvedel Jadranski institut ob koncu leta 1945. po strogo znanstvenih metodah.

Podatki italijanskega ljudskega štetja v teh krajih iz leta 1921. so popolnoma neobjektivni in netočni.

Kar se tiče avstrijskega ljudskega štetja, ki je bilo izvršeno leta 1910. je treba upoštevati, da so avstrijske oblasti namesto favorizirale italijansko prebivalstvo v škodo slovenskega in hravtskega prebivalstva. Po teh avstrijskih statistikah je bilo na vsakih 1000 prebivalcev: Leta 1864 — Hrvatov 590, Slovencev 140 in Italijanov 264. — 1875: Hrvatov 562, Slovencev 120 in Italijanov 398. — 1880: Hrvatov 428, Slovencev 151 in Italijanov 402. — 1890: Hrvatov 457, Slovencev 143 in Italijanov 381. — 1900: Hrvatov 426, Slovencev 142 in Italijanov 405. — 1910: Hrvatov 435, Slovencev 142 in Italijanov 381. To se nanaša na Istro.

Ti podatki postanejo še jasnejši, ako se upošteva politika avstrijskih oblasti proti Hrvatom in Slovencem Istre in Julijanske krajine. Tako je n. pr. imela italijansko-furlanska manjšina v goriškem pokrajinskem zboru stalno enega poslanca več kakor slovenska večina prebivalstva. V Istri je hravski in slovenski večini prebivalstva šele tik pred prvo svetovno vojno uspelo dobiti vsaj 16 poslancev, med tem je imela italijanska manjšina 25 poslancev.

Na podlagi rezultatov proučevanj Jadranskega instituta je bilo v Istri leta 1945 ugotovljenih 337.408 prebivalcev. Med temi je bilo 234.166 Hrvatov in Slovencev, 92.788 pa Italijanov.

Narodnostno neopredeljenih čeprav so ti po večini Jugoslovani, je 7894 prebivalcev, 2560 pa je tujcev.

Ako so podatki avstrijske statistike iz leta 1910. primerjajo s statistiko iz leta 1945, se vidi, da je avstrijska statistika izkazovala 41.427 Jugoslovanov manj, na spremno pa 53.015 Italijanov več.

Italijanska statistika iz leta 1921. je bila prikrojena tako, da kaže 96.415 Jugoslovanov manj in 107.157 Italijanov več v primeri s statističnim popisom, ki je bil izveden ob koncu l. 1945.

Kar se tiče etnične meje v Julijski krajini, je že 13 stoletij neizprenemljena in izpremeniti jo niso mogle nobene statistike. Ta meja poteka od najsevernejše točke Jadranu pri Tržiču pa do avstrijske meje. Pas 24 občin od Devina do Loga kaže po italijanski statistiki iz leta 1921.

kalo še 150 km do San Antonio Oeste. Najprej sem se moral pozanimati za mojo prtljago. Slovenskim sestram v Punta Arenas sem obljudil, da jim prinesem iz Buenosai — jaslice. To je bilo opravka s tistim zavojem, ker če vedno ne kontroliraš, nazadnje nihče ne ve nič in potem se pa pod nosom obriši! In še to, kako delajo s stvarmi. Premetavajo ti vse kot kamenje, in kaj naj napravimo s pastirčki, če jim po potu glave razbijemo . . . in kdo ve če so mi oslička in volička dosti skrbno zavili? . . . Za pečenko mi pač ne bosta!

Ko je bilo to srečno urejeno, sem še imel čas za skok v mesto. Patagones, ki je lično mestece s kakimi 10.000 prebivalci. Tukaj je bila prva naselbina tiste zone in sicer že leta 1779, ki je sprva poskusila tam

tole strukturo:

DEVIN: Slovencev 78,4%, Italijanov 21,6%; DOBERDOB: Slovencev 93,0%, Italijanov 7%; OPATJE SELO: Slovencev 99,9%, Italijanov 0,1%; SOVODNJE: Slovencev 99,7%, Italijanov 0,3%; PODGORICA: Slovencev 85,0%, Italijanov 14,9%; ŠTEVERJAN: Slovencev 99,4%, Italijanov 0,6%; ŠMARINO: Slovencev 99,4%, Italijanov 0,6%; MEDANA: Slovencev 98,2%, Italijanov 1,8%; BILJANA: Slovencev 98,2%, Italijanov 1,2%; KOŽBANA: Slovencev 85,2%, Italijanov 14,6%; ANHOVO: Slovencev 96,9%, Italijanov 3,1%; KANAL: Slovencev 94,4% Italijanov 5,6%; SREDNJE: Slovencev 100%, Italijanov 0%.

V BENEŠKI SLOVENIJI

ŠT. LENART: Slovencev 99,9%, Italijanov 0,1%; SV. PETER: Slovencev 88,5%, Italijanov 11,5%; TARČET: Slovencev 100%, Italijanov 0%; RONEC: Slovencev 99,8%, Italijanov 0,2%; BREGINJ: Slovencev 100%, Italijanov 0%; AHTEN: Slovencev 100%, Italijanov 0%; TAJPANA: Slovencev 96,5, Italijanov 3,5%; BRDO: Slovencev 100%, Italijanov 0%; REZIJA: Slovencev 100%, Italijanov 0%; BOVEC: Slovencev 89,3%, Italijanov 6,5%; LOG: Slovencev 96,7%, Italijanov 1,9%.

Na zapadu od te črte živijo Italijani in Furlani, na vzhodu pa kompaktno in sklenjeno jugoslovansko prebivalstvo brez Italijanov z izjemo mest Trsta in Gorice, ki sta pa obkroženi z jugoslovenskim prebivalstvom.

PREBIVALSTVO NA PRIMORSKEM je vse, kar je slovenskega in hrvaškega, z vso odločnostjo proti Italiji. Do tu so vsi edini. Tudi mnogim starim Tržačanom se je Italija tako zamerila, da bi ob kakem glasovanju ne dali glas Italiji, čeprav se imajo za Lahe. Niso pa seveda vsi Slovenci za Tita ali partizane. Zlasti v goriških gorah je prebivalstvo obeh zon proti. Prav tako prebivalstvo po vipavskih in notranjskih vaseh. Več ima partizansko pirateljev na Krasu in pa v Brdih. Tako so Slovenci na Primorskem samo v enem edini, da Lahe sovražijo, drugače pa je partizansko postopanje deželo razdelilo v dva silno si sovražna tabora.

SLOVENSKI KATOLIŠKI LISTI NA PRIMORSKEM

PRIMORSKI TEDNIK izhaja tedensko in seznanja svoje narodnike s svetovnimi in domaćimi dogodki v luči versko-navnih katoliških načel.

KRALJESTVO BOŽJE je strogo verski, liturgični in verskopoučni list, ki je zgodlj nadaljevanje nekdajnega lista z istim imenom, ki je moral v Ljubljani radi sedanjih razmer prenehati. Izhaja po možnosti vsak mesec.

kjer je danes Viedma, a jih je povodenj pregnala na griček, kjer je nato zrastel "Carmen de Patagones", ki je v naslednjem stoletju postal najvažnejše izhodišče za kolonizacijo daljnega juga. Pred sto leti je kraj doživel tudi krvave dogodke, ko so prišli brazilci (1827), s katerimi je tisto leto imela Argentina vojsko. Doživeli pa so tam sramoten poraz, a Argentina častno zmago v neenakem boju proti desetkratni premoči. Z eno barko, s starimi kanoni in pa s požarom, katerega so spremno zanetili nad Brazilci, ki so morali pobegniti iz razbitih ladij, so preprečili brazilski načrt, ki je bil, polastišči se tiste dežele. Še stoji ohranjen trdnjavski stolp, ki stoji za novo cerkvijo, ki je prava katedrala, zares ponos mestu.

(Nadaljevanje)

IZ UREDNIŠTVA IN UPRAVE

Nekateri vprašujejo glede pošte in pošiljk za domovino. Gleda pošte sporočamo, da gredo v Evropo navadna pisma z 20 c. avionska (5 grm) pa za 60 c. Gledapaket se obrnite pa na Jugoslov. Koordinacijski Odbor Almirante Brown 670, ter na Expreso Europa, México 972.

ZASTANE NAROČNIKE prosimo, da spolnijo svojo dolonost, ker sicer bomo revijo ustavili. Pač menda vsi razumete velike potrebe D. Ž. v tej draginji. Pošljite čim hitreje, kar je vaš dolg, in priložite tudi za tiskovni sklad.

Prispevali so za sklad: Ružič 2., Blokar 3., Gjörek 1., Zavec 2., Rožič 2., Tavčar 1., Lepoša 1., Lepoša 1., Küzma 2., Emersič 5., Špacapan 2., Ivančič 1., Makuc 1., Gruden 2., Magerl 5., Ščinkovec 2., Furlan 1., Lučovnik 7., Prijatelj 2., Globokar 2., Može 2., Espinosa 3., Bartoloni 1., Zobec 2., Mlečnik 2., Ostanek 2., Furlan 1., Derganc 2., Podboj 2., Senica 1., Bratuž 1., Černy 5., Lisiak 3., Božič 1., Grgić 2., Bukovnik 2., Pezdirc 5., Rogelj 5., Faganel 2., Hujbar 1., Žabot 2., Petelin 2., Žerjal 5., Gašperlin 2., Šeruga 1., Šamsa 5., Ravbar 1., Maurič 5., Luznik 1., Terčič 1., Tinta 2., Šeruga 4., Gergolet 2. V manjših zneskih in neimenovani 15.— \$.

Prosimo nadaljnih prispevkov ker je naročnina 3.— \$ mnogo nižja kot pa resnični strošek.

V Šempasu je zadelo brido zguba Kožuhovo družino. Na 18/3 lani je bil pokopan

Vincenc Kožuh, star 72 let.

Podlegel je poškodbam, dobljenim ob nasilnem vlotu okupatorja v hišo.

V Nemčiji pa je zgubil življenje sin

Mirko Kožuh, 22 leten.

Doma obžalujejo očeta in brata še živeča mama ter Milan in Jože, ki je ranjen. V Jugoslaviji je Stanko. Tukaj pa Marija por. Cogorno, Julij, Milka por. Lisjak in Lojze.

Maša za rojnega bo pri sv. Rozi 25. avgusta.

PASTIRČEK je list za slovensko mladino. Njegova prva številka je bila deležna zelo prijaznega sprejema med slovenskimi otroci, ki po večini doslej sploh niso še videli slovenskega lista, ki bi bil izrecno njim namenjen.

Bajo el Sol Libre

DECIMONOVENO CAPITULO

“¡Como las alas de un cuervo negro, se extiende la tristeza sobre el campamento! Conducidme delante de Tuñús, el único descendiente de Ernak, para cantarle una canción heroica e iluminar su alma. Porque mi citara es heredada de los bardos que cantaron en la corte del rey de toda la Tierra, nuestro padre y señor: Atila.”

De este modo habalba a Balambak, el disfrazado Radován. Al segundo día del rapto de Liubíniza alcanzó el campamento. Antes de atreverse a entrar se contempló diez veces en un pedacito de brillante acero.

“No me reconocerán Balambak o Tuñús.”

A esta conclusión llegó Radován cuando vió su pintado y rasurado rostro en el espejo de metal. Reunió toda su voluntad, prometió sacrificar a los dioses y valientemente se internó en el campamento. Inmediatamente se dió cuenta de que gran tristeza reinaba allí. Balambak había espantado a los ladrones de ovejas varhunos y se había vuelto. Pero a su retorno una llorosa esclava le comunicó que la eslovena había desparecido en la húmeda noche.

Balambak envió enseguida a diez de sus mejores jinetes y rastreadores tras ella, hacia el Danubio. Pero todos volvieron informando que se la había llevado el viento o el mismo Diablo de los eslovenos. No hallaron huella alguna. Por eso, se sentó Balambak delante de la vacía tienda de Tuñús, agobiado por la pena y la preocupación.

“No podrás cantarle a Tuñús, porque no está.”

El corazón del juglar dió un brinco de alegría. Pero simulando discurrió pesaroso:

“¿Por qué no está? ¡Oh! Fué inútil mi viaje desde el otro extremo del Mar Negro; inútil mi deseo de ver al halcón ante cuyo sólo nombre agachan la frente los eslovenos y antos, los ávaros y los varhunos, los alanos y los hérulos.”

“Y en la corte del Emperador, que lo llamó ante mí!”

“El Emperador... ¡Oh!... ¡el gran cézar de Oriente y de África! ¡Oh! ¡Tuñús es único! Atila: no amaste en vano a Ernak, y mí antepasado, el gran brujo y primer augur, no predijo en vano que la gloria de los hunos se salvaría en la sangre de Ernak. ¡No mintió, el insigne! ¿Por qué entonces hay aquí tanto pesar? ¡Explícate! ¡Alegraré tu sangre y la de los tuyos!” Radován tocó las cuerdas.

“La tristeza es un amargo secreto! Sólo los elegidos lo conocen.”

“No encierres la tristeza en el corazón, porque puede morderte! ¡Explícalo al juglar brujo de tu linaje! Las jovencitas confían a mis cuerdas sus males, los jefes y gobernantes de las naciones me hacen partícipe de sus preocupaciones. ¿Por qué no confiará el hermano a su hermano?”

Balambak agachó la cabeza y la balanceó a derecha e izquierda, meditando en las palabras del brujo... Radován.

Este, con plena conciencia de sí mismo, se sentó en el suelo, tocó con suavidad las cuerdas y entonó una triste canción huna. Había querido brincar de alegría, tanta felicidad llenó su pecho, cuando supo que Tuñús no estaba allí. Pero la preocupación se colaba en su tristeza, pensando que posiblemente Liubíniza no estuviera en el vivaque, que el perro se la hubiera llevado a otra parte, tal vez consigo a Bizancio.

Había preferido abandonar a Balambak delante de la tienda, e ir a buscar huellas de la raptada jovencita. Pero la extraña tristeza era un nudo demasiado interesante. Lo quería desatar y por eso aguardaba la decisión de Balambak.

Tras largo rato el huno levantó la cabeza, clavó los ojos en Radován y lo miró largamente. Las menudas pupilas

negras parecían abrirse y reconocerlo, calor y frío se sucedían en el cuerpo de Radován.

—“Si me reconoce, si recuerda a Radován...! ¡Maldita sea tu memoria huna!... ¡Dioses... ayudadme, golpearlo con la ceguera!”

Fervorosamente rezaba Radován, pero no apartó la cabeza del contemplativo Balambak. Lentamente se achicaron sus pupilas, los ojos se hundieron bajo la sombra de la frente. Balambak no lo reconoció.

—“Una oveja para tí, Svetovit, y una cabra para Morana, por haber enceguecido a este maloliente!”

—“Sólo los dioses son todopoderosos! Pero te diré que curé miles de corazones, y que miles de cabezas las saqué de sus trábas.”

—“Vamos, entonces!”

Balambak llevó al juglar a su tienda y le contó la huída de Liubíniza.

—“Perdición! ¡Tuñús está hechizado! ¡La eslovena es una hechicera!”

Radován quiso hundir el pulgar y el índice en su larga barba, según su costumbre, cuando meditaba o decidía algo importante. Pero cuando los dedos no hallaron los pelos grises, recordó que se había afeitado, entonces los apoyó en la ancha y seca barbillia.

—“Hechicería... bruja... perdición... ¡Oh!”, repitió Balambak. “Eso mismo sospeché yo, eso creen los nuestros, eso dice nuestra sollozante reina, la florita mañanera, Alanka. El halcón está hechizado, envenenado por la bruja. ¿Pero no hay remedio para su corazón? ¿Está la perdición engarrada para siempre dentro de él?”

Radován frunció el ceño y quedó pensativo.

—“Estás en gran apuro, Radován!”, pensó para sí. “Decídete, o te atacan. Alanka... mujer... reina..., pero la mujer es mujer al fin. Me desdigo del vino para siempre si la huída de Liubíniza no tiene alguna relación con Alanka. ¡Que ols jóvenes lobeznos jueguen con mi cabeza si todo esto no proviene de sus vengativos celos! No encontraron a Liubíniza... ¡y si ni siquiera alcanzó a huir? ¡si fué matada? ¡Dioses, dioses!”

Los ojos de Radován relampaguearon, respiró con fuerza y echó luego el aire como un potrillo.

—“No, su perdición no está marcada para siempre, escrita está en la arena, sobrevendrá una lluvia y sus signos serán lavados! Veamos a Alanka.

Imperiosamente pronunció estas frases, levantó la cortina y salió de la tienda.

Balambak lo seguía sumiso.

Ante la tienda de la reina, el juglar le cantó una canción de la rosa del sol en medio de la estepa. Balambak quiso anunciarlo a Alanka.

—“No debes”, le impidió Radován y entró. Cuando vió a Alanka, los ojos del viejito brillaron de asombro.

—“Por los dioses, es merecedora de nuevas odas! ¡Parece un hada!” Pero en seguida inclinó la cabeza, dobló la rodilla y dijo:

—“El espíritu de mis antepasados penetró en mi corazón y me dijo: ‘Levántate y vete allá donde brilla el sol de tu linaje. ¡Alguien te necesita!’” Emprendí el camino, viejo juglar y hechicero, caminé sin descanso, y ahora estoy ante tí, reina, para ayudarte en tu pesar. Grande es tu dolor. Arrancaste la espina que se había hundido en el corazón, puesto que telibraste de la bruja eslovena.”

Radován calló por un momento y miró de reojo a Alanka. Sus mejillas empalidecieron.

—“Acerté!”, confirmó y continuó.

—“No sospechan los tuyos, no lo sospecha Balambak, pero sí lo sospechará él, cuando retorne. Por eso vine, para confundirlo y darle olvido y arrancarlo de la brujería de Liubíniza”.

—“¡Tú lo sabes todo, no me delates!”

—“¡El que se calza dispuesto a salvar, no te llevará a la perdición! No me ocultes nada. Los secretos caen en mí corazón como en una tumba. Cuenta más... ¿Vive la eslovena o fué a las tinieblas?, ¡mala hechicera!”

—“No sé, ¡ese secreto está en las alturas del Hema!”

Radován puso el pulgar sobre la frente y meditó.

“En las alturas del Hema... duermen trescientos diablos en estos ojos; La envió al sur, entre los lobos, para que se pierda.”

—“Bien hiciste, reina, al no enviarla hacia el Danubio. Pero la hechicera puede encantar a las fieras y salvarse. Y mietras viva, no habrá salvación para Tuñús. Por eso díme cómo la engañaste, hasta el detalle más pequeño, ¡para que yo vaya tras ellas y la mate!”

Una dulce maldad estremeció a Alanka. Buscó una bolsita y se la tendió a Radován.

—“¡Como premio! Sálvame, nuestro linaje te ensalzará a través de los siglos.”

—“No quiero paga, pero el gasto es fácil en el camino, por eso acepto. ¡Explícate!”

Alanka, confundida, narró todo lo que se relacionaba con Liubiubíniza. Dijo que tenía un caballo, sobre el cual huyó; cuya herradura derecha delantera estaba ladeada hacia afuera. Sería fácil hallar su huella.

Radován pidió un vaso de vino. Una esclava trajo un hermoso recipiente a la tienda. El juglar lo puso delante suyo, levantó el tapiz, escarbó la tierra y lo hundió casi hasta el borde en ella. Luego comenzó a hablar palabras latinas, inclinado sobre el vino, pidió que Tuñús olvidara a Liubíniza. Hacía muecas, giraba los ojos, movía los labios, agitaba las manos sobre el vino y repetía continuamente:

—“¡Devoret te diabolus, cauda vaccarum, devoret, devoret!”

Alanka escuchaba en silencioso pavor las ininteligibles palabras. Su pecho se levantaba, abría grandes los ojos para mirar al brujo.

Cuando Radován terminó sus conjuros, cubrió el recipiente con el tapiz, escondiéndolo.

—“¡Cuida esta bebida! Cuando llegue Tuñús, entrégale el recipiente como saludo, y al instante serás su única. No recordará más a la eslovena. Yo partiré mañana tras ella, para matarla en honor y gloria de los hunos, para regocijo y alegría de tu amor.”

El bardo recogió la bolsita con monedas de oro, tocó en la cítara una canción salvaje y salió de la tienda. Una vez afuera, dijo a Balambak:

—“¡Alégrate, salvado está Tuñús, salvada vuestra reina! ¡Tu cabeza no rodará de tus hombros, gran sirviente del más poderoso señor!”

Enseguida fué rodeado el brujo por los hombres, en el fuego ardió la grasa, los esclavos trajeron cueros de vino, todo el campamento bailó al son de la cítara.

Radován vivió la gloria, honor y los loores con gran dignidad. Su boca estaba continuamente llena de vino, su lengua hablaba maravillas a los hunos, de tal modo que él

DRUŠTVO TRIGLAV V ROSARIJU. 25. maja se je vršilo polaganje temeljnega kamena za jugoslovanski dom in sicer na lastnini Triglava, ki tveri osnovno celico v naši koloniji v Rosariju. Vdeležba je bila zelo lepo. Pozdravni govor je imel predsednik Triglava g. Kastelic, ki je dal izraza velikemu veselju vseh rojakov, da vidimo slednjič na potu uresničenja to našo največjo narodno potrebo. Posebe je povdarił dejstvo, da se ta značilni dogodek vrši prav na dan argentinske narodne veličine. Ob tej priliki je pa, v izraz ljubezni do stare domovine, izročil predsedniku koordinacijskega podoborata lepo zbirko v pomoč domovini katere vrednost je 1500 \$.

OBISK SREČE, jugoslovanske ladje, je bil izreden dogodek za vse Jugoslave. Koolnija je priredila ob tej priliki lunč, ob vdeležbi 350 rojakov.

OBČNI ZBOR TRIGLAVA 12. marca je izbral novi odbor. Predsednik je Franc Kastelic, podpr. Marinkovič, tajnik Mezgec, blagajnik Ipavec. Ostali odborniki: Častni Predsednik Ivan Kokić, Podtaj. Ernesto Beća Podblag. Jakov Valentić: revizorji: Franc Mirc, Anton Karaman in Jerko Bajić; Knjižničar: Jože Sigulin. Odborniki: Ivan Krebelj; Vl. Kolumbić, Angel Kurtin, Lojze Simčič; Andrej Bizjak, Suplenti: Rikard Berlot, Ljubo Pantović, Lojze Bratina, Ivan Gomiček in Ivan Ješličić.

mismo pensaba para sí, asombrado, de dónde sacaba su mente tanta sabiduría. Porque desde que andaba por el mundo no había mentido nunca tan bien como en esos instantes. Su alegría sobrepasaba el límite de la noche. Sólo una única gota la manchaba: hubiera querido beber hasta hartarse, pero no se atrevía. Tres veces se mordió la lengua hasta hacerla sangrar, porque medio ebrio quiso decir alguna palabra que no debía. Por eso, precavido, a medianoche agradeció y dijo a Balambak.

—“Me es doloroso a lastimar tu hospitalidad y no aceptar más vino. Pero si es posible de este modo borrar la ofensa, te rogaría que coloques un cuero de vino sobre la silla de mi caballo!”

Enseguida trajeron dos hunos un cuero y lo ataron al caballo de Radován.

El juglar se acostó en la hierba junto al caballo y esperó impaciente la aurora. A la primera claridad contempló el dormido campamento, montó, palpó el cuero de vino y partió.

Confiado en su prudencia y su gran objetivo, mecía la cabeza y se dirigía al monte, hasta llegar al linde, donde le describiera Alanka. Allí se detuvo, se deslizó del caballo y buscó las huellas en la hierba. Pronto distinguió las huellas, las siguió y comprobó enseguida cuál era la dirección seguida por Liubíniza. Luego buscó el vino y bebió como un pez al cual se vuelve a arrojar al agua.

—“¡Por los dioses, ¿cómo puede tener ese hombre esta bebida! Lo único bueno que tiene este maloliente. Por Perún, me apartaré de él y lo perdonó si llego a cruzarme con él. Todo, porque me dí tal banquete a su gasto.”

Preocupado ató el cuero, lo ajustó bien a la silla y siguió por la estepa.

El sol se levantó, el vino lo tentaba y se hubiera querido acostar bajo un arbusto. “No lo harás”, afirmó. “Si tienes la felicidad por la cola, no la sueltes; porque sino, no podrás encontrar su cabeza.”

Cabalgó todo el día. Era clara guía la hierba aplastada sobre la tierra mojada. Antes de la noche encontró la cestilla que Liubíniza había abandonado en su temor.

—“Su comida”, miró contento el jinete desde el caballo. Saltó y recogió la cestilla. Los insectos llenaban la comida. Tiró al suelo los alimentos y sellevó la cestilla.

—“Por qué habrá dejado la comida? ¡No entiendo! Tal vez alguien la haya atrapada. Todos los pastores son unos diablos. ¿La habrá atacado alguien? Pobrecita. ¡Qué tema a Radován el que lo haya hecho! ¡Malditas sus entrañas de perro!”

Gruñía malhumorado y se movía entre el pasto en busca de huellas. Levantó las cañas y revisó el lecho. En el barro encontró las huellas del caballo y de Liubíniza. El anciano se inclinó hacia el pequeño pie marcado en el barro. Sus dedos lo acariciaron como si fuera vivo.

—“¡Pobrecita, solita, pequeña palomita! ¡Oh, Radován va tras tuyo! ¡Mantente firme otros dos días. Te hallaré. No por cualquiera seguiría yo las huellas como el lobo tras la oveja, pero por tí... ¡lo he jurado!”

Traducción de DARINKA ČEHOVIN.

V CINCO SALTOSU je vzela za vedno slovo SINIGOJEVA MAMA. Po večletni bolezni je ugasnila blaga in skrbna mati, katero obalujejo v Argentini sinovi Anton, Franc, Vladimir in Andrej, v Dornvergu pa en sin in ena hčer.

ŠTJAK-RAZGURIJ. 22/9 44. je umrl FRANC PIŠČANC, star 82 let. Doma zapušča sina Lojzeta in hčer Marijo. Tukaj pa so Jože, Henrik in Vera.

V Razgurju je umrla tudi MARIJA MARGON, star 62 let, ki zapušča doma Milko, Cvetko in Ivana, tukaj Marijo por. Piščanc in Ivano por. Misloj.

OZLJAN. Koničevi so prejeli žalostno est o strašni usodi družine ANTON RIAVEC. Nemci so obdolžili družino stika s partizani in so ubili očeta, mater Ano roj. Konič in 22 letno hčer Viktorijo. Z njimi skupaj so nato dom požgali z vsemi živalmi vred. Sin Anton je umrl v Nemčiji. Dva sinova pa sta se vrnila na — pogoriče in na grobove.

RAVNE PRI BATAH. Lani pomladi je umrl 68 letni Franc Bitežnik (Mašalin). Zapušča doma ženo, sina Franca in hčer Cvetko, tukaj pa žalujejoj Zofija, Valentin in Vida in pričakujejo podrobnih vesti.

ŠENTPETER OB SOTLI-GRLIČE. Piše Lojze bratu Francu Povalej, da je bilo strašno. Iz sosednega brežiškega okraja so odselili vse Slovence na Nemško, iz Kozjanskega pa so le posamezne družine, kakor iz Šmarinskega največ v Srbijo. Brat Anton s celo družino se še ni od tam vrnil. 16 letnega sina sem zgubil 7/7 45, ko je v Konjicah bila velika eksplozija. Oče in mačeha sta že oba v večnosti. Svak Zorkov Tonček je ostal v Dachau.

V MOTNIKU je tudi bilo hudo in je mnogo požganega. Križnikov Ludvik je prišel sem. Njegovi bratje in sestre so živi ostali, svak Mirkov Javoršček je bil ubit lani ob prevratu.

CERKLJE NA GORENSKEM. FRANC GAŠPERLIN je prejel bridko novico da sta bila doma ubita dva njegova sinova † Franc in † Damjan. Oče, ki dela v Comodoro Rivadavia je nad strahotno zgubo bridko prizadet, ki je tako željno čkal, da se povrne kmalu domov k svoji družini.

DRUŽINSKI DOGODEK. Zakonce Andreja in Lojziko LISJAK je obdarila štorklja 11/5 s hčerkico HELENO ROZALICO. Tudi Gustelna in Milena COTIČ je osrečila s hčerkico NORMO SUZANO, ki je bila krščena ravno za obletnico poroke 16/6 v Lurdru.

ZMAGOVITI POHOD SLOVENSKE PEMI V RIMU. 19. marca je pel novo mašo č. g. Belej iz Štajerske na velikem okraku cerkve sv. Petra v Rimu. Govornik je bil iezuit Prešeren, navzoči pa vsi Slovenci v Rimu. Za ta veličastni dogodek je prihitel slovenski zbor iz taborišča v Serviglianu, ki je v mešanem zboru pel pri novi maši. Naslednj dan je zbor imel koncert v prostorjani dvorani, ki je bila vsa zasedena in so sledila na to ponovna povabila za koncerty in pevske nastope, tako da si je te ta pevski zbor stekel tako priznanje, kakor menda do slej še noben slovenski pevski zbor v tujini. Vdeleženci 5 različnih narodnosti so se trgali za vstopnice k tem slovenskim koncertom, pri katerih so izvajali klasično Galusove skladbe in slovenske narodne, nabožne in posvetne pesmi. Ime zobra je "Slovenija" vodi ga pa Andrei Pogačar. Zbor je bil sprejet v posebni avdijenciji od svetega Očeta. Istočasno so vse rimske radijske postote oddajale poročila o Slovencih v raznih jezikih.

SALEZIJANCI NA SLOVENSKEM. Ko so okupirali Nemci Štajersko, so takoj razgnali vse salezijske zavode. Ob koncu vojne so pa zgubili salezijanci mnoge vzgojne zavode v Sloveniji, ker po novi postavi je vzgoja mladine izključna zadava države. Kodeljevo je podržljeno. Rakovnik je do 2/3 zaseden. Na Hrvášku pa nekatere hiše še delujejo. Mnogi salezijanci so čez mejo. Domu so dva Španca, Logar, Meze, Malič, Valiavec, Dundek, Lovrenčič Kmetič, Bakar, Turšič Jakob, Kos Stane in Jurščak. V priporu oba Straha, Zorko, Kovter, Strehovnik.

Novak in Kuhar sta bila ubita. Kambizar je umrl.

TRST 13/2 46. Piše Ivo Selj stricu Ludeviku Pangus: Mama je bila zelo vesela, ko jedobila Vaše pismo. Sedaj Vam bom pa jaz opisal kako je bilo 10/6 44, ko so Trst bombardirali. Zjutraj, bil sem v šoli, so zapiskale sirene. Tekel sem domov. Mama je bila tisti dan na Gorjanskem, kamor je šla po živež, papa pa na delu. Tetka Vera in sestra Adrijana sta bili pred kolegijem, kamor ona hodila šolo v Via Comerciale. Jaz sem tekel z mojim prijateljem in on mi je rekel: Včeraj sem slišal radio iz Londona, ki je povedal, da bodo danes Trst bombardirali . . . In res so vojno pristanišče. Nato so še trikrat bombardirali po celem mestu. Vse je bil ogenj in dim. Zjutraj pa je bilo jasno, pa vse polno dima . . . Drveli so kamijoni in bomberji, da so ljudi povožili. Po Miramarski cesti je tekla cela reka, ker so razbili cevi . . . V mestu so bile strašne grozote. Hiše porušene, žene jokale in može tudi. Po cestah vse polno krvi, človeške roke, noge, ubiti ljudje . . . Potem je bilo še 15 bombardiranj . . .

Prilagam tudi sliko od mojega prvega sv. Obhajila in od Adrijane.

(Sliko objavimo v prihodnji številki)

BOLJUNEC (TRST) jan. 46. Piše Uršula Žerjal (Pri Babci) hčeri Pavli. Vsi smo ostali živi. Treskalno in grmelo je, da je bilo groza. Vse ceste polne stekla . . . Lačni nismo. Zmeraj imamo kako fješto in spečemo fancle. Letos bo birma v Boljuncu. Se že vse pripravlja na tisti dan. Pri Neti (Žerjal) so vsi živi in zdravi. Naša vas ni bila požgana. En dan so šli v Gabrovico, kjer so imeli naši lager. Tam so vse požgali in ljudi odpeljali. Potem pa so prišli v našo vas. Vzeli so Pepeta Mucketa in ga peljali do Danileta Feška. Pripeljali so tudi od Miketa Rikceta hčer Marijo in Viktorijo od Lazarja, poročeno z Daniletom. So jih v Trstu sežgali v fabriki riža. Eno bombardiranje je posulo hišo pri Petrinki z materjo in hčerjo. Mater Tonco smo odkopali, hči Selma je umrla. Od Serveta Bevi od bombardiranja. Pri Škrbcu pod keto nona in mama sta bili ubiti na njihovih jami (Dolina) je posulo celo družino (oče, mati in 8 otrok). Vse hiše so kaj porušene.

MEDVODE. V mehanični delavnici Berlič je preiskavač našla mnogo vojnega prikritega materijala. Tudi pri njegovem sosedu sodavičarju Kavčiču Jerneju so našli mnogo obožilnega materijala. Oba sta bila postavljena pred sodišče.

LJUBLJANA. 15/3. Piše Boris Krmac, Jožku Senica. Iz pismo zvemo: občinski odbor: krajevni ljudski odbor. Srezko načelstvo: okrajsko ljud. načelstvo. Po osebnih vseh nekaj splošno zanimivih podatkov: . . . Tu se sedaj ustavnijo nabavljalne zadruge in s časom bo privatna trgovina automatično izpadla. Zadržni sektor podpira država, kot je urejeno v ustanovi. Ni umestno odpirati privatne trgovine in sploh malo verjetno, da bi dobil zato dovoljenje. Kot strokovnjak v trgovskih poslih, pa bi lahko dobil namestitev, ker dela je dovolj, če kdor hoče pošteno delati. Za lenuhe in izkorisčevalce pa ga ni. Kako je s ceno za hiše in posestva, ne morem reči, ker se kupujejo ne delajo nobene. Zemlja se dli zastonj vrednim . . . Živiljenje teče daleje. Vse se obnavlja, prehrana bo kmalu brez kart, tako tudi obleka.

V SLOVENSKIH VASEH

Vsek večer z mrtvaškim prtom hiše-okostnjake mrak pregnne, vsak večer med razvaline črne veter iz svobodnih gor zapiha in med razvalinami tako-le vdihca:

Vsako noč prihajam med požgane hiše, kjer nekdaj na oknih so rdeče pelagonije cveetle, kjer pod oknom fant dekletu kmečki nagelj je v lase pripenal.

Zdaj je žalostno in pusto tod . . .

Fant, ki je dekletu z rožo bil okitil, je obelžal v hostah lansko zimo . . . In dekletu . . .

V zaporih so umirala dekletu.

Kmalu pel bom po slovenski zemlji, pel bom, vriskal od veselja, in junaka partizan bo z nageljem okrasil lase dekletu. Vse drugače, lepše bo takrat na svetu.

KOZANA PRI GORICI 23/2 46. Piše Jože Prinčič sestri Karlini por. Bensai: Mnogo hudega smo prestali. Brata Polda in France počivata v enem grobu. Bilo je šest ubitih na naši gmajni. V vasi pri Jakuvih so bili partizani. Nemci so jih izsledili in pridrli. Bila je bitka na Jakuvem in Pajhovem dvorišču. Potem so Nemci poiskali vse možke. Jaz sem se samo za 2 minuti rešil. To je bilo 18/8 44. Ubiti so bili: Remilijo in Pepe Vugovi, naš Franc in Polda ter njegov hlapec in 15 letnega hči od Dorča Muščenega. Vugova hiša je zgorela in od Franca Jakinovega je nekaj zgorela. Doma je ostala samo Milkia z dvema hčerama. Pri nas smo ostali celo družina. starejšega sina so 17 letnega odpeljali v Kalabrijo. Sedaj je pri partizanih. Brat Ladič je bil v koncentraciju na Nemškem ranjen v koleno. Sedaj je v Jugoslaviji. Karlo je pa v Gorici, na domu od zene.

SLOVENSKI OCENAŠ PRI POGREBU LETA 1942

Za časa nemške okupacije v okraju Radovljica, smo bili bolje oskrbljeni glede duhovne pomoči kakor drugod. Šest gošpodov nas je bilo. Vsi starejši od mene, razen č. g. J. Hiti iz Begunji, preje kaplan pri sestrach v kaznilnici. Ta ga je najprvo polomil. Oskrboval je župnije: Begunje, Breznicno in Radovljico. Č. sestre kaznilnice za ženske, poslane čez mejo v Srbijo, so kuhalne za slov. bandite, t. j. nedolžne ljudi — zaprte od nemških gestapocev. Na Vel. Noč je imel pete litaniye v Radovljici in v istem času nemška propaganda kino. Cerkev napolnjena — ki ne slabo obiskana. Ni bil izseljen. Za 6 mesecov nobene službe. Maševal je na skrivaj. Na to je umrl župnik v Lescah.

Zaposlen sem bil na prvi župniji pesnika Val. Vodnika na Koprivniku-Gorjušče v Bohinju. V jeseni l. 1942 sem imel pogreb tam, ko se je smrtno ponesrečil č. g. Jožef Seigersmrit na Blejski Dobravi. Mračno jesensko vreme je bilo. Vračal se je iz Jesenic, pa je pozabil izstopiti na postajo. Tam pri Vintgarju je tedaj bilo čez 300 delavcev noč in dan na železniški progi, katera je odpovedala teži tornovih vlakov premoga iz Poljske in Šlezije v Italijo — t. j. petnajst vlakov na dan takrat. Vlak tu nekoliko ostane, č. g. Jože bolj neokreten izstopi in najdejo

mrtvega blizu kozolca mojega brata. Znak je bil na čelu, da se je ranil ob železniški progi in si je še pomagal na polje. Cerkveni klučarji so najpreje povpraševali po meni — zvezna slaba — in so zadevo javili nemškemu župniku v Kranju. Ko pridem domov, je bilo že vse urejeno. Pogreb bo v soboto popoldan ob 4. uri.

Za pogreb smo bili štirje slov. gospodje, trije nemški, t. j. eden iz Kranja, dva iz Celovca. Requiem sv. mašo je imel nemški g. iz Kranja. Moški zbor iz Jesenic. Libera škofov namestnik iz Celovca. Ko so je Libera odpela, predno so krsto odnesli, sem oznani 3 Očenaš in Češene Marije za pok. župnika Jožeta. Nemški č. g. iz Kranja me prime za rokav: "Verboten von Klagenfurt" — t. j. prepovedano. "Erlaubt, dovoljeno od gešta Bled-Veldes", v odgovor.

Na pokopališču po obredu so zastopniki treh župnij bili okrog mene. Vsak naj zmoli en "Očenaš" v imenu svoje župnije. Dodal sem vsakemu: Bog mu daj večni mir in pokoj in večna luč naj mu sveti.

Ja, ja, ta Amerikanec pa zna, se nikogar ne boji! — Nazadnje sem pa delal pokoro v Begunjah v klavnicu poštenih rojakov! Nemška kultura? — Pismo od doma poroča: Draga (strelische nedolžnih) in Begunjski vrt sta se spremenila v Božji vrt, kjer nedolžne žrtve uživojo zadnji odmey v naročju teh prekrasnih planin.

Rev. J. Černe.

P. S.: Pok. župnik Jožef Seigerschmit je bil poznan kot pisatelj šmarnic in knjige: "Pojdimo k Jožefu".

VIPOLŽE 4/4 46. Piše Alma Bensa stricu Jožefu Bensu. Že veste, da so vaši v Kozani veliko prestali in katere so zgubili, ko so naredili Nemci lov na partizane. Nemci so domačinom zagotovili, da jim ne bodo nič naredili, pa so jih potem zahrbitno ustrelili. Tudi mi smo zgubili enega brata, Oskarja, 19 letnega.

Sedaj spet mirno dihamo in svoje delo opravljamo.

V SOLKANU je še vedno za župnikca dr. Božo Kjačič, zelo narodno zaveden in delčven duhovnik, ki ga je partizanski "Soški tednik" 2. februar ostro napadel, nakaj je župnik odgovoril v "Slovenskem Primorcu". Iz člankov je razvidno, da vladala velika politična napetost ne le v Solkanu temveč vsepovod.

V TRSTU se je zgodilo več dramatičnih umorov, katerih žrtve so postali nekateri vidni jugoslovanski ljudje. OZNA je "likvidirala" dr. Protulipca, voditelja hrvaškega Orla, pozneje "Križarjev" ter Slovence dr. Martelanca in poslanca Šmajda. Partizani pa so zgubili na podoben način oficirja Cundra.

IZ TRŽIČA na Gorenjskem. Pred to vojno je bil za župana Janeza Maieršiča, zaveden katoliški mož. Ko so pridri Nemci, se je zadnji trenutek rešil deportacija z begom v Ljubljano, doma pa je ostala žena in 15 letna hči Marija. V Ljubljani je tedaj študiral sin Janez. Razvoj dogodkov ga je postavil med domobrance. Ko je prišel zlom, so ga partizani zajeli. Čez nekaj časa pa je bil spuščen domov. Sestra Marija je med tem doma vstopila k partizanom. Ko je prišel brat domov, ga je na pragu sprejela z revolverjem. V par dneh je ranjenec nato umrl. Oče in ena sestra sta v begunstvu na Koroškem.

DR. MILAN VIDMAR, predsednik Slovenske akademije Umetnosti in Znanosti in znani svetovni šahist, ljubljanski vseučiliški profesor, se je umaknil iz Ljubljane in

sedaj živi v Rimu. Njegov brat Jože je bil predsednik OF.

MIRKO BARTOL, župnik v Dravljah je bil v marcu arretiran. Sodi se, da so bile aretacije v zvezi z zadevo Mihajlovičevu. Tedaj je bilo namreč prijetih več oseb, tudi drugi duhovniki, kot beneficijat Ovem v Šent Vido.

ILIRSKA BISTRICA. V okoliških vaseh je bilo nastavljenih 78 uradnikov, ki so se odlikovali v partizanskih vrstah. Za šolsko nadzornico v okraju je postavljen neka Marinkovič iz Hrušice.

JANEZ BRODAR, iz Hrastja pri Kranju, bivši državni poslanec, se tudi nahaja v begunstvu. Je na Tirolskem v Peggezu pri Lienzu. V času bratomornega boja je prišel na črno listo. V njegovi hiši je bil ustreljen znani šenčurski župan ANTON UMNİK. Brodar se je pravi čas rešil. V KRIŽU je padel priljubljeni kranjski živinozdravnik VINKO BEDENK. V SMLEDNIKU je bil ubit župan JOŽE BURGAR v OLŠEVKU, pa zadrugar JANEZ FERJAN, vsi odlični katoliški možje in v letu 1942.

BELA CERKEV. V avgustu 1943 je bila vas požgana. Tudi cerkev je od ognja zelo trpela. Oltari, orgle in vsa cerkvena oprema ter obleke, vse je vničeno. Cerkev je bila stara 900 let. Župnik je sedaj tam Strah Jože.

KNEŽAK. Novak Franc, iz Smrij je ustrelil jelšanskega duhovnika Viktora Perkana rojenega pa v Trnovem, ker je dal odveto ranjencem in padlim raznih narodnosti v takratnih bojih. Ko so ga pokopali v Knežaku, je imel župnik Kalan nagovor, radi katerega je bil potem zaprt več dni.

V KOMENDI je padel MEJAČ ALOJZIJ. V NASOVČAH živinozdravnik KRALJ FRANC. Oba sta bila vržena v prepad v Mengški gori. Istotam so bili l. 1942 "likvidirani" Rihtar Stane iz Stoba, in še 11 drugih, katere je sodilo "ljudsko sodišče" pod predsedstvom Šinkarjevega Janeza iz Malega Mengša. V sodišču so bili še Vidmar Franc, predsednik Sokola iz Stoba, Bitenk, Kržav, Jenčič Milan iz V. Mengša, Vesel iz Trzina in inž. Kurec iz fabrike v Črnučah.

DOBERNIČ-KRUŠNJI VRH. Piše Reza Jarzem bratu Jožetu Škušcu, da je cela vas požgana. Prav ob vse so, do žlice. Mož je bil 3 leta interniran, a se je vrnil. Sinova Tone in Jože, stara 18 in 20 let sta zginila lani v maju. Vsega potrebujejo.

LJUTOMER NA ŠTAJERSKEM. -- Po petih tednih hudih bojev v katerih so noč za nočjo gorele domačije po vinorodnih gričih Slovenskih goric, je Ljutomer lani 7. maja zvečer bil zopet osvojen. Politi si še povsod videl sveže grobove in pogorišča. Gozdove, ki naj bi dajali potreben les, je okupator v vojni lakomno izropal.

OBNOVITVENE ZADRUGE

V Razkriju so 1/8 šli člani obnovitvene akcije s sekiram na ramenih v 40 km oddaljeno Negovo, v stare fevdalne gozdove, ki so zdaj narodna imovina. Nato je bila prva v Ljutomerskem okroju ustanovljena obnovitvena zadruga RAZKRIJE-ŠTRIGOVA. Kjer so obnovitvene zadruge, mora biti tudi tehnična baza. Taka baza je pričela delovati v Ljutomeru, ki je organizirala nadaljnje obnovitvene zadruge pri Sv. Bolfenku, na Kogu in pri Sv. Miklavžu, v Središču in v Ormožu.

Če greš danes iz Ljutomera proti vzhodu do Razkrija skozi Štajersko, Gibine, Banfje, Štrigovo, Robadje, Jarševcev, Železno goro, Sv. Bolfenk na Kogu, Jastre-

bec, Vitan, Vodranc, Šalovce, Središče in naposled v Ormož kjer so okupatorji in nemurji v agoniji razstrelili celo predmestje Lento, pa dalje od Sv. Miklavža v Brebrovnik, Zasavce, Kajžar, Vinski vrh, Ilovec, Vuzmetince in Slamnjuk proti Ljutomeru, se povsod čudi novim streham, ki rdiči z vinskih goric daleč naokoli. Če jih primerjaš s še ostalimi ruševinami, nad katerimi strmijo proti nebu ožigni dimniki, presodiš, da je obnovljenega že nad polovico. Sredi septembra je bila urejena opekarica v LUKAVCIH. Do konca leta je bilo narejenih 300.000 kosov strešne opeke. V LJUTOMERU je krožna peč počivala ves čas vojne. Do konca leta je dala 200.000 kosov opeke. Opekarica v BORECIH, ki je najmodernejša, obratuje neprekiniteno in je dobil ljutomerski okraj od nje 150.000 strešnikov.

Mostov je bilo porušenih 30. Od 10/5 do 15/6, so zrasli že trije želzobetonski mosti na črti: Ljutomer—Žihlava—Berkovci. V gradnji je dvoje mostov: želzobetonski na cesti Ljutomer—Ivanjkovci s preložitvijo ceste za 130 metrov in pa obokani betonski most v Radomirju ter leseni most v Ivanjcih. V načrtu je veliki cestni propust v Rihtaricah s cestnim nasipom. Až letos je v načrtu preložitev ceste med Križevci in Ivanjci in Kotnikovega brega, kakor tudi gradnja najnajbolj potrebnih mostov.

RABSKI SLOVENCI. Zavedni Slovenci so začeli akcijo za uveljavljanje slovenske besede v šoli in v javnosti. Ti stari slovenski kraji so namreč močno pomazdarijeni. Stariši zahtevajo za slovenske otroke slovensko šolo v Slovenski vesi, kjer se župan upira izrecnemu odloku velikega župana da se prizna slovenščini beseda, ki ji gre. Podobno v Sakalovcih in Gornjem Seniku, kjer skušajo izigrati zakon o manjšinskih šolah. Vidi se iz teh podatkov, da je tamkaj zaenkrat še starja meja.

IZ ČRENSOVCEV je bil doma † ŠTEFAN GRAJ, ki je umrl v Clevelandu 29. marca. Zapušča 2 por. hčeri in 6 sinov. Žena Veronika je umrla že 1933.

MIRNA NA DOLENJSKEM. 13. januarja so v Mirni razdelili zemljo Mirenske graščine. Zemljo je dobilo 19 agrarnih interendentov. Razdelili so 7 ha 94 a obdelovalne zemlje in 3 ha 10 a travnikov. Zemljemerec je vsakemu agrarnemu interesentu odmeril njegov del in zakoličil meje.

OBLEKA ZA JUGOSLAVIJO OD UNRRE

Od obleke nabранje v Victory kampanji za obleko je bilo drugič odmerjenih Jugoslaviji 2.000.000 funtov, prvič pa 950.000 funtov. Vse to je bilo odposlano v Jugoslavijo in Norfolka v mesecu marcu 1946.

TRST-LOKAVEC PRI AJDOVŠČINI. Piše Erna Blažko sestri Angeli, por. Boycon: Smo vsi živi in zdravi. Ena velika nesreča pa me je učakala. Moj mož je utonil (bil je preje pri posadki Oceanije, pozneje na drugi ladji). Tri leta ne vemo nič od njega, zato ga imamo za mrtvega. Nič se ne ve od Tineta Kovač (svaka). Bil je v Dachau v Nemčiji, kjer je zginil. Njegov sin Slavko ima pokvarjeno roko. In Zdravko je še vedno dober pevec. Pepka (sестra) je živa. Njen mož Giordano (Tržačan) je bil ves čas v vojski. Klelija je bila sedaj pri prvem sv. Obhajilu.

GOJAČE PRI ČERNIČAH. Piše Rastica Boycon bratu Karlu ... Sem bila zaprta radi politike že v začetku vojske ... Strašno so nas mučili. Potem sem prišla domov. Nato so ustrelili sestri Danici mo-

ža (Franca Furlan) in začgali hišo (v Potocah). Ostala je s 3 otroci . . . Pred koncem sem bila ranjena v koleno, kar mi bo ostalo . . . Pomanjkanja med vojno nismo trpeli. Nevarnost je bila pa vsako uro in v vsakem kotu . . . Pred Božičem se je vrnil Zoro (brat) iz jenštva. Sestra Milka (na Češkem) in Vička (v Trstu) sta z družinami zdravi . . . Mama je še kar trdna. Skoro celo vojno je bila sama doma.

† GENOVEFA ŽBOGAR por. Valentincič je zapustila zemski dom 27. aprila po kratki bolezni, pljučnici. Zapušča moža in dva sinova. Eden ima 18 let, eden pa mesece. Žalujoči dom stoji na ul. Cortina.

VOJŠČICA NA KRASU. Piše Ivana Rogelja (Percasova) hčeri Lojzki por. Lisjak, 31/5. 44. je zgorela celo vas. Nemci so ljudi zgnali na prostor pred cerkvijo in vse začgali. V 4 urah je bilo vse pepel. Pri Zavadičeviji je zgorela tudi mati. Nam je ostal hlev, ker je iz železobetona. Tam sedaj živimo. Sin Mirko je v Gorici. Marija in Olga služita v Cremoni. Ludvik je v službi pri amer. financi. Imeli smo ga že za mrtvega, pa je prišel domov. Janko je pri vojakih v Jugoslaviji.

Padli so: Lojze Gorjanov, France Kovačev, Karlo Šoškin, Karlo Legiša, Milan Grobčev, Zavadalevi širje, (Mirko, Karlo, Milko in Lojze), Bino Zavadalev, Pepe Legišov, Marija, Marica, Lojze in Stanko Francetovi, Vinko Jurenov.

Doma ustreljeni: Edvard Žeželj, Poldo Jansov. V Nemčiji umrli: Pepo Percasov, Rado Kovačev, Marica Legiševa in Kačič iz Loga. Selo je vse zgorelo. Vratarjeva sta padla oba. Maks iz Vižovlj umrl v Nemčiji. Vižovlje, Mavhinje, Cerovlje in Medjevje zelo pogorele. V Kostanjevici je v Malinu zgorela celo družina. Ivana Lukova (iz Vojščice) je umrla. Jušto se je poročil s Pavlo Škednjivo. Sedaj se poroči Lojze Fovčev z eno iz Lipe. Lojza Kovačeva je vzela enega Vipavca.

PLISKOVICA. Šularjev Rafael (Ružič) je prišel kot ujetnik v Ameriko. Vsi so ga imeli za zgubljenega, pa se je po 4 letih vrnil domov. Od družine so umrli oče, mati, Justa, Ludvik in Ciril. Viktor in Franc ranjena. Vas ni bila požgana.

AJBA-KANAL. Piše Gabrijelčič Franca (Čukova). Doma je hči Stanka; sin Janez je bil v partizanih. Marija se je poročila Lašček. Ima 2 otroka. Stanko Podgrbčev (Berlot) je šel v Jugoslavijo, kjer je dobil zastonj zemljo v Banatu, in še več drugih. Med vojno polente ni manjkalo. Sedaj je težko za coker in kofe, ki se dobi iz Ljubljane kontrobant. V Ljubljani še živita obe teti. Vas Ajba ni nič pogorela.

DRUGO PISMO. Piše Jožeta Sterlinko hčeri Angeli por. Gabrijelčič. Strašne reči so prestali. Skrivali so se po cele tedne v Špičku (brezno). Stvari so tudi skrili po jamah, kjer so jim zgnile od vlage, tako da so sedaj brez obleke. Sin Tone je prišel 44 iz Italije in takoj v partizane. Že drugi dan je padel na Sv. Gendarci, kjer ga je iz opazovalne lestve vrgla mina. Čez nekaj tednov so ga pripeljali iz gore in ga v slovesnem pogrebu pokopali v Kanalu. Takega pogreba še ni videl Kanal. Dekan so prišli v vas ponj, na žegnu pa sta bila še dva gospoda.

Sin Ivan je bil ranjen. Ostal je s po-kvarjeno roko. Tudi ona, mati, je bila prav po čudežu rešena, ker so streljali nanjo, pa se je srečno umaknila. Ajba je bila 17 krat bombardirana. V Plaveh pri Markiču so vsi živi ostali.

BREŽICE-ARTIČE. Okupatorji in nasejni Kočevarji so prizadejali silne škode. Ko so se domačini vrnili iz izgnanstva, so našli vse prazno in hiše brez

oken ter vrat. Perutnino in prašiče sedaj že spet imajo. Porušenih je bilo precej hiš. Za obnovo domov dela Obnovitvena zadruga s tehnično bazo v Brežicah.

ČERNOMELJ. Ustanovila se je obnovitvena zadruga, ki šteje že čez 100 članov. Oblastem dela veliko preglavico črna borza. Ker so cene maksimirane, zato skušajo nekateri prodajati must, jajca, kokoši in drugo pod roko. Oblast to zelo ostro zasleduje.

BEGUNCI V AVSTRIJI. V SPITTALU ob Dravi živi 2066 beguncev, največ od Ribnice in Novega mesta. Predsednik taborišča je Janko Kregar, namestnik pa bivši glavar v Ribnici Janez Lesar. Žive v leseni barakah. Imajo tam otroški vrtec, ljudsko šolo, kmet, nadaljevalno šolo, pletarsko šolo in gimnazijске kurze. V ljudski šoli je 89 otrok. V vrtcu je 34 dečkov in 21 deklica. Gimnazija ima 60 dijakov in dijakinj. Prosvetno delo tudi cvete. 10. sept. so igrali Jalenovo igro "Dom". Hrano dajo taboru Angleži, glede obleke si pa morajo pomagati, kakor znajo. Dninarsko delo se deli v okolici pri kmetih, ki je pa silno slabno plačano.

V LIENZU, v kraju Peggez je 30 barak, dosti dobro urejenih. Tam je bilo 1800 Slovencev v juliju. To število se je znatno zmanjšalo, ker so se mnogi razšli po delu, ki so ga našli v okoliških vaseh. Po barakah stanuje od 100—150 oseb v vsaki. Za zdravstvo skrbita dr. Puc iz Dobrove in dr. Meršol. Gimnazijo vodi prof. gimn. ravnatelj Marko Bajuk. Angležki ravnatelj je to slovensko gimnazijo postavljal za vzgled. Pevski zbor šteje 130 pevcev in priejelo krasne koncerte. Vodi ga profesor Silvin Mihelčič. Izbrala tam list "Domovina v taborišču", ki je dnevnik, tedensko pa Novice, Domači glasovi in Oznanila. Imajo tudi telovadno društvo, ki ga vodi znani Ivo Kermavner.

Versko življenje vodijo dekan Škrbec, župnik Hafner, Gregor Mali ter Ciril Lavrič.

SVETA TROJICA NA BLOKAH. Cerkve po večini niso vničene. Ravnik je zgorel ves s cerkvijo vred. V Grahovem so od farne cerkve ostali le okrajni zidovi. Cerkev sv. Miklavža je imela poškodovan streho od krogelj. Precej poškodovana je župna cerkev. Neki dan je namreč prišla k maši narodna vojska, zakar so potem Italijani napravili maščevanje. Prišla je ofenziva, ki je razbila vsa okna po hišah in v cerkvi sv. Trojice. Vas so zasedli Italijani, cerkev spremeni v kasarno in cerkvi vse vničili, kar je bilo mašnih oblek. Nekaj smo pa pravi čas umaknili. Cerkev sv. Urha še stoji, je precej okresana, toda ostala je znana urhovska Mati Božja, pa je sedaj pri sv. Trojici. Vrnila se bo nazaj, kadar bo cerkev popravljena.

V Gradiškem je več hiš požganih. Sto-rovo skoro vse in Završ, Povšeče, grad Pajkovo in Šepelinova gostilna na Šivčem tako poroča župni upravitelj v Sv. Trojici. Fr. Mramor.

VINSKE ZADRUGE NA ŠTAJERSKEM. Ustanovila se je zadruga v Framu s 120 člani. Ustanovljene so bile še 3 druge zadruge.

IZ STIČNE. Ko so naše kraje zavzeli Italijani, so počenjali gorje. Brata Jožeta, ki je bil priženjen v Dobu, so potegnili s stola, ko je šival in so ga odgnali na Grumbelj, kjer so ga z devetimi drugimi ustrelili. Takrat so tudi požgali v Pečah Sitarjevo domačijo. Videta in sina so pa ustrelili. V naši vasi so takrat požgali Škrpčeve domačije in Šuščeve domačije do tal. Lavretu pod in odnesli pa so vse, kar se je le dalo odtrgat, so odgnali tudi vso živino in pobrali živež. Škrpčev Miha je umrl v italijanskem ta-

borišču. Sušč je pa prišel domov in je doma umrl. V naši vasi manjka 15 ljudi. Gorje je pa občutila skoro vsaka hiša. Enega mojega brata so imeli leta in pol zaprtega in potem so ga pa še Nemci odepeljali v internacijo, odokder pa jim je srečno pobegnil. Sestra pa služi v Ljubljani. Micki pa so Nemci ubili najmlajšega sina Jožeta. Sin France pa je šel v Banat, kjer bo dobil zemljo, da bo kmetoval. V Pečah je vse po starem, le pod so jim požgali.

IZ BUŠINJE VASI PRI METLIKI piše sestra Frančka Rozi Veber. "Smo vsi živi in zdravi. Tonček je prišel iz vojske, Franček pa je še notri, je v Ljubljani, kjer je zdravnik. Martin je šel na Štajersko, kjer je dobil posestvo in lepo hišo. Sestra se je poročila z žanetom Kovačevim.

IZ LOŽKE DOLINE. Soudeleženec pri krvavih dogodkih bratomornega boja sporoča iz Trsta naslednje številke številk: Puščev 21, Podcerkev 18, Stari trg 25, Viševsk 26, Šmarate 14, Kozarše 36, Igavas 16, Podgore-Vrh 16, Dame 32 . . . Nekaj imen: Telič Kati, Kramarič (kaplan v Starjem trgu), Brata Kandare Franc in Janez iz Dan, iz Škrilj 5 Kovačevih, Kandare, Špeharjevi, Žnidaršič Karel iz Dan, Tomšič Lojze in Žena iz Viševka sežgana s hišo vred, iz Vrhnike 3 Palčičevi, Poje Jernej in drugi. V Podcerkvi je bilo ustreljenih 5 deklek vpričo cele vasi (2 Fricovi, 1 Štancarjeva, 1 Urbanova in Poličkova iz Nadleska) na povelje nekega Bineta iz Cerknice.

GLOGOVICA-STIČNA: Prejel Jože Verbič. Mnogo hudega so prestali. Dosti hiš je vničenih in ljudi mrtvih. Med temi Major je iz Artiže vasi in Sitarjeva dva, oče in sin, iz Velikih pejc. Majorjeva iz Artiže vasi vasi je tudi udova in Rusovi Pepci je tudi mož umrl že pred enim letom. Naš Lojze počiva na pokopališču Zagrac pri Žužemberku že dve leti, žena mu je umrla pred tremi leti. Zapustil je malo hčerko Jožico. Šentviški beneficijat (pomožni duhovnik) je bil te dneve (januarja) arctiran in se ne zna nič za njega.

MARIBOR 30/3. Piše šolska sestra. . . Dosti naših je med okupacijo umrlo. Dve sestri sta bili na Koroškem ubiti ob bombe. Nas je le malo tu v Mariboru v Štromajerjevi ul. zraven prejšnjega samostana, v katerem je še vojna bolnica. Tu šivamo in si krpano staro obleke in perilo, da si zasluzimo za kruh. Navajene smo skromnosti in zato nam ni hudo. Naš bližnji soordiniki so razkropljeni po svetu. Mnoge sestre so se vrstile na domove, kjer so jih radi sprejeli, ker povsod manjka delavnih rok. Od sester v Rimu vemo le to, da so žive in da imajo najpotrebnejše. Zelo bi bila hvaležna, če bi nam mogli poslati kaj za obleče, a tudi živila bomo hvaležno sprejeli.

TREBOVJE. Piše bratu Janezu usmiljenka Avita Hladnik, ki je tam v bolnici. . . Po dolgih letih. Naj Ti prinese Marija morska zvezda ta pozdrav! Od doma že več, da ni več Franceljna in najbrže tudi brata Štefana nimamo več . . . Tona (sestra) pogreša 2 sinova, Bog je dal. Bog je vzel. Saj smo vsi samo popotniki skozi solzno dolino. Jaz sem že 4 leta v Trbovljah. Mnogo smo prestali, pa Bog je dober. Tudi trpljenje nam pošlje za naše dobro. Samo duhovnika nam je manjkalo. Za cele Trbovlje in Zagorje je bil en sam, star in bolan gospod upokojeni prof. Ratej. Sedaj je že tudi on rajni od 4. okt. 45 . . .

Bog je naš redovno družinico čudovito varval. Kako je sedaj? O tem ne bom pisala. Iz višine se vse drugače vidi kot iz mimohoda . . . To čutimo, da je nad nami večni krmar. Danes smo že vse tu. Jutri ne vemo kaj bo. Kar bo, bo prav!

NEKATERI SLOVENSKI TRGOVCI so na vrsti. Znani celjski trgovec STRMECKI je bil pregnan že od Nemcev, sedaj se je vrnil v CELJE, toda oblast je dvignila proti njemu obtožbo in so mu odvzeli večino imetja. Na VRHNIKI je bil ustreljen trgovec MALOVAŠIČ.

V RIMSKIH TOPLICAH (Štajersko), je bila požgana šola v času domače borbe. Vničenih je bilo 1/3 šol v Sloveniji.

ŽUPNIK Č. G. JOŽE ZALOKAR se je lani ob razsulu tudi umaknil iz Rovt na Koroško. Na zagotovo amnestije se je napotil proti domu in je bil nameščen v Šenpetru na Krasu, kjer pa je neko noč brez sledu zginil. Obtožujejo ga menda, da je kriv umora deset domačinov. Dobri župnik je bil v Rovtah zelo priljubljen.

V NEVLJAH PRI KAMNIKU je za komisarja Franc Jerin iz Vrhopolja, ki se je odlikoval kot partizan v Beli krajini. Njegov namestnik je Jože Svetič. Oba sta bila poznana že preje precej na široko. **ZAGRADEC-MARENČA**. Piše Marija Fortune sinu Lojzetu . . . smo zgubili vse. Bili smo izgnani od doma in ko smo se vrnili, smo dobili eno kravo v reju . . . Pri Cirilu je vsa domačija požgana.

GOJAČE PRI ČERNIČAH. Piše brat sestri Mariji Kandus 25/1. . . Jaz sem zdrav, otroci tudi, žena pa več v bolnici kot doma . . . Lačni nismo bili. Moj sin ima 17 let. Bil je 8 mesecev v vojski. V naši vasi niso nič požgali in tudi nobenega starega niso ustrelili.

ODVETNIK ALBIN ŠMAJD, bivši poslanec SLS je imel v Radovljici odvetniško pisarno. 1941 so ga Nemci pregnali. Deloval je nato v tajni informacijski službi za angleški generalni štab. Ob zlому lani se je umaknil v Italijo, kjer je bil nedavno "likvidiran".

IZ DOLINE PRI TRSTU se je umaknil tamkajšnji župnik ŽELE, ki ni bil pogodu partizanskim oblastem. Vel. Dolina je v jugoslovanski upravni zoni.

V PLANINI PRI RAKEKU je nedavno padel kot žrtev sovraštva župnik UR-BANC, ubit z bombo v župnišču.

DR. JURI KOCE, ki je tudi igral nekaj vloge v prehodnih vladah za časa vojne je bil zaprt v marcu kot sumljiv element.

V CLEVELANDU so umrl JANEZ MR-HAR iz Prigorice pri Ribnici, Jožef Pekol iz Trebnjega, Franca Gorše iz Trzina, Fran Udovič iz Brusnic, Anton Žnidrišič iz Dobropolja (Zagorica), Janez Gornik iz Sodražice.

NOVO MESTO-METLIKA, 15. januarja je stekla spet železnica na tej progi.

SLOVENSKI KOLONISTI V BANATU. Kakih 60 km. od Beograda, v okolici mestna Vršac je oblast odredila zemljo za slovenske kolone. Iz Štajerske, Prekmurja in Kranjske je odšlo že 4 vlake družin, katerim je bila odmerjena zemlja dol, kjer so bili preje gospodarji Nemci. Slovenske vasi bodo nastale sedaj tam kjer so kraji: Mariolana, Velika Greda, Šečerovo in Gudurica. Vas Gudurica je slovela kot vinorodna in je res bilo tamkaj doma izborno vino, last nemških magnatov Tetza, Beera, Stöbla in drugih. Skoro vse prebivalstvo teh štirih vasi je bilo nemško. Naseljeni so bili tam že 200 let.

SMOLENJA VAS - NOVO MESTO. Obnovljenih je že 7 domov, ki so jih požgali Lahi. Sedaj se pripravlja električna napeljava in bo zagorelo v kratkem v Smo-

lenji vasi, Slatniku in Cikavi.

REGERČA VAS - NOVO MESTO. Jože Huč iz starega trga pri Trebnjem in njegov brat Franc Jerič sta še živa. Mišjak iz Regerče vasi, je umrl leta 1944. Mišjakovi so sv. Roka, to je mati Tona, je bila za časa vojne v Regerči vasi, ker pri sv. Roku je vse požgano in zrušeno. Samo tista prva hiša še stoji. Sin Ivan Mišjak je padel kot tales s še enajstimi drugimi na kapiteljskem marofu. Ustrelili so jih domobranci.

Novo mesto je precej porušeno od Nemcov še iz leta 1943. Metali so na mesto do 500 kg težke bombe. So podrite le stanovanjske hiše.

V Šmihelu je poškodovan samostan, kapelija, drugače pa samo strehe in šipe. Častite sestre so samostan za silo že popravile. Prva prednica s. M. Marijela Gorup, je umrla letos februarja. Najstarejša je zdaj s. Celestina. Gospoda imamo enega, ki je bil za časa okupacije v Beli krajini in se piše č. g. Franc Ambrožič.

PISMO ŠOLSKE SESTRE iz Maribora 6. dec. (Po tem dnevu so bile redovnice odslavljeni iz mnogih hiš. Večinoma so šle na svoje domove.)

Od začetka vojne in do konca je bilo zelo hudo za ubogi slovenski narod. Me usmiljenke nismo toliko trpele osebno. Pač pa gledanje in poslušanje, kaj delajo z našimi ljudmi, nas je bolj bolelo kot če bi same trpele.

Naše sestre so dozdaj še povsed po bolnicah, pa so nam že rekli, da imajo dosti svetnih strežnic in redovnih ne bodo potrebovali. Kakor Bog hoče! Me smo pripravljene na vse. Tudi to je res, da so ljudje trumoma bežali na vse strani že po vojski. Kam so bežali, za to se nismo zanimali, in tudi o sedanji politiki ne vemo veliko. Naša politika so bolniki in reveži.

VIPAVSKA LOKA, 31/1. 1946. Piše Ivan Nabergoj sestri Tončki. V začetku tega visanja Te lepo pozdravim in naznam da prvo Tvoje pismo sem prejel po tolkih groznih letih. Naša družina do sedaj je še pri življenju, razen Lojzeta, njega so dali v Rusijo na fronto. Minilo je tri leta, ko je zadnji pisal iz fronte. Začeli so prihajati iz ujetništva tudi od tam, ali iz Lozic ni še nobenega od štirih, ki so pogrešani. Mogoče je padel? Bog ne daj! Ivan in Milko sta pri vojakih. Milko ima 18 let pa je že dve leti pri vojakih. Prestal je že marsički hudega v tem času. Vidiš draga sestra, pri toliki družini, ki jo imamo, pa ni nobenega moškega delavca pri hiši, da bi kaj pomagal pri delu. Misli sem, ko bodo zrasli bom imel kaj počitka na poznejša leta. Pa ravno nasprotno. Zdravi smo vsi razen matere. Ona je že več let bolna na jetrih. Imeti bi mogla boljšo hrano, ki jo v vojski ni. Tukaj se sliši, da so že nekateri domačini, ki se nahajajo tam v Ameriki poslali paket svojim domačim. Tukaj se ni dobito že več kot 2 leti nobenega blaga za obleko, spodnjega perila tudi ne. In tako se vse vniči, da bomo res kmalu delati obleko, kot Adam in Eva: iz figovega perja.

Ta vojna je bila strašna. Prišel je eden, je vzel. Prišel je drugi, ravno tako; to je bilo dan na dan. Veš draga sestra, težko nam bo šlo še mogoče eno leto poprej ko bodo trgovine jele poslovati; ker iznova začeti je težko. Mogoče imaš tudi Ti, kaj takih stvari, ki bi ne rabila. Prišlo bi nam zelo prav. Tudi fantata sta šla od doma v svoji obleki pa ni bilo to zadosti: morali smo jim še za njimi pošiljati! Dokler je bilo, ko bi prišla sedaj

domov, zdele bi se Ti zelo čudno, bodisi radi ljudi, ki jih ni več med živimi in, pa 12 posloji vničenih, požganih. V Podgricu so Vrhovcovo, Pirčavo, Jernikovo in Drejovo, zraven so pa bile tudi žrtve: Jeleršič Jožef, mlajši dva Pirčava, dva Matildna, Fricetov Ludvik in oče Mihcov, tudi eden iz Planine doma. Gotovo Ti je že vse to davnno znano. Godilo se je to 22. julija 1943. leta. Peliconova hiša je tudi zgorela, Metna, a Mlnarjeva, od Franceta Mlnarjevega še prav nova, Žrjavkina, Jerumnova in Francinova iz Otočč. Ko se je vse to godilo, bilo je grozno, kakor sodnji dan. Se ni smelo iti ven iz hiše. Tako, da ni mogoče popisati. Skupkova na Štrleh so jo Nemci oropali in nato začigali. Mati Andrejčetova je še živa. Te lepo pozdravlja ter sporoča, da podvijaj če jo hočeš še videti. Sidon se še ni vrnil iz Italije. Maika iz Ilirske Bistrice je tudi umrla. Tetka iz Gradišča tudi; drugi od naše žlakte mi ni znano. Tudi soseda še mlada žena Karolina Novakova je umrla ravno na isti dan groze smo jo pokopali. Ferjančič in sin Franc tudi nista več med živimi. Te lepo pozdravlja Karolina Meden, ki se nahaja doma pri Kovačevih. Kako je pa, kaj s petjem, je še strunc dobrat? Hodil sem do sedaj še v cerkev peti. Prepustil sem sedaj mlajšim, ki so prišli iz vojske domov. Filip mi nič ne piše. Henrike tudi ne. Na Štrleh se imajo dobro. Vinko se je vrnil iz vojske. V Trstu so tudi zdravi, se imajo dobro. Sprejmi moje najlepše pozdrave ednako cele družine.

Tvoj brat Ivan Nabergoj.

MALINE PRI SEMIČU v Beli Krajini 3/3. 1946. Piše Marija Kobše bratu Martinu.

Po štirih letih se Vam oglasim in sporočam da Vaše pismo iz 1. 1945 sem prejela. Solze so mi polile oči ko mi tako lepo pišete.

Dragi bratci in Angelu! Tudi naš ljubi Očka še živijo. Nadalje Vam dam vedet, kako smo težko prenačali to vojno. Od 1940 naprej je bilo jako slabo za nas. Sedaj nam nima kdo obdelovati zemlje.

Naznam Vam žalostno novico. Leta 1943 1. septembra odšla sta oba moja brata Alojz in Franc bojevali se za domovino in žali Bog ni več od njih ne duha ne sluha. Franc zapušča ženo in 3 otroke.

To vidite nam je doprinesla vojna. Jaz žalujem po bratih, oče po sinovih, žena po možu in otroci po očetu.

PTUJSKA GORA. Piše 11/2. Marija Kotec sstricu Jožko Seniču . . . Prejeli smo pismo, ki je hodoval 3 mesece . . . Vojno smo prestali. Med najbolj prizadetimi smo mi. Bratov ni več načaj. Tudi ateka ni več. Sмо same: mama, Zahika in jaz . . . Pravo čudo, da smo me ostale! . . . Ko se je začela vojna sem hodila v gimnazijo v Mariboru, pri Šolskih sestrach. Samostan je bil takoj razpuščen . . . Sedaj delam v pisarni v Majšperku (v tovarni tanina). Milko je bil na ruski fronti ranjen 1944 in od tedaj ne vemo več nič o njem. Francelin so poslali Nemci na poljsko delo v Avstrijo. Potem je bil na francoski fronti, pozneje se je javil iz Ameriškega jetništva. Sedaj ni glas. Tudi očeta smo izgubile . . . Pa bo že kakko. Upamo da nam trpljenje prinese boljšo bodočnost.

Pišeš, da nameravaš priti domov. Zelo se veselimo tega. Trgovine zaenkrat ne boš mogel začeti na lastno roko, pač pa boš dobil lahko namestitev v kakem konzumu. Zaradi posestva bodo težave, ker to dobe v prvi vrsti borci-partizani. Foršnerič (bivši častnik jugoslov. armade) je sedaj doma. Čaka na službo.

SEJMO LJUBEZEN.

Upam, da sem v 10 letih mojega dela med rojaki tukaj dokazal, da ne iščem nobene moje osebne koristi in da mi tudi ni za nobeno politiko. Zato smem upati, da mi dobri rojaki ne boste metali kamenja in ne zavirali mojega dela za zveličanje Vaših duš. Ne bom se spuščal v nikake polemike in prosim da naj nihče ne napada naše svete vere, po kateri moramo kot pošteni ljudje živeti, da ne zapravimo življenja v našo večno pogubo. Vsak ima samo eno dušo in vsak se mora sam prizadevati, da jo reši. Jaz pa sem in bom delal za naprej, da pomagam vsem tistim, kateri vzamejo zares to glavno našo svojega življenja.

Na vse rojake pa naslovim mojo prošnjo, da z vso iskrenostjo podprete versko življenje med rojaki s sodelovanjem za slovensko službo božjo in tudi za "Duhovno Življenje", da ga bomo vzdržali na primerni višini.

Kar se pa tiče naših narodnih težav pa vedimo, da se zastonj trudijo zidarji, če Gospod ne zida hiše in zato ne odnehamo moliti za blagor domovine. Istočasno pa tudi delajmo za njeni srečno bodočnost!

Janez Hladnik.

"SLOVENSKA KRAJINA"

je obhajala 9. jun. na risalsko nedelo, deset letnico slovenske

Recreo "EUROPA"

RIO CARAPACHAY

Pri domačinah v prelepem kraju. — Po ceni
Prevoz s postaje Tigre tja in nazaj, odrasli \$ 1.—.
otroci \$ 0.50.

U. T. 749 - 0589 — TIGRE — FCCA.

V SOBOTO CELI DAN

je odprto samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 606

AMARO
MONTE CUDINE
AZAFRAN
MONTE CUDINE
CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. R. Ltda.

Capital 1,000,000 \$.

BELGRANO 2280

"CASA JUSTO"

M A R M O L E R I A
Construcción de Monumentos
en los Cementerios
PLACAS DE BRONCE
JUSTIN MARUSIC
Garmendia 4947 U. T. 59-4318
La Paternal

KROJAČNICA

Franc Melinc

Najbolj vestno boste postreženi!
Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844. Tel. 59-1356

"DUHOVNO ŽIVLJENJE"

"LA VIDA ESPIRITUAL"

Pasco 431, Buenos Aires, Argentina

CORREO ARGENTINO
Sucursal 13

TARIFA REDUCIDA
Concesión 2560

službe božje na Avellanedi. Vršile sta se dve sv. maše. Prvo so imeli č. g. Hladnik ob 9.30 uri, drugo pa ob 10 uri peto sv. mašo č. g. Jan Bureš. Praznično je bila naša kapela osvetljena. Tudi pri nas navada na risle. In tudi naša zastava, Marija Pomocnica iz Brezij, nam je naznanjala, da je eden veliki den. Vse sveče prižgane, oltar prepletan z rdečimi rožami, kak je Napovedano uro se je oglasio harmonij in kapela se je na polnila. Pod vodstvom g. Cirila Kren je pevski zbor pel celo mašo latinsko, da je vse zvenelo in vsakega do srca gnilo. Po končani službi božjo smo se pa zdržali vsi pri skupnem obedi. Za štero je društvo "Slovenska Krajina" priredilo po domačoj navadi koline pri Laki-Kramar, gde je vse veselo v bratskem razumenu v najlepšem redi preteklo. Da se pa brez mali trudov nemore kaj takšga napraviti, zato naj se tudi lepo zahvalim v imeni društva, vsem moškim in ženskam za vse trude, ki ste delali in skrbeli, da smo te naš svetek na tak lepi način vči doprinesli. Posebno se pa morem zahvaliti člani Joški Žlebič šteri jepoleg vsega drugega sodelovanja, na risanji dobljeno premijo, znova darovali, da se je liciterala v prid društva. Bog njim naj poplača vsem vči.

UGOTAVLJAM: Odbor za Jugoslovansko Primorje je podal izjavo v kateri pravi, da zastopa vsa slov. društva razen Slov. Krajine. Ugotavljam, da to ni res. Tudi S. K. je podpisala spomenico poslano v London in trdno stoji na zahtvi da mora pristati Sloveniji vsa slovenska zemlja s Trstom vred. V zadevi slovenskih narodnih meja je S. K. solidarna s Primorskim odborom. A Primorski odbor naj ve, da njegova zadeva ni notranja politika Jugoslavije temveč njene meje.

MARTIN KRPAN: Mladina Slov. Krajine je že pričela z delom. Že se je vršilo nekaj sestankov. Odsek si je nadel ime "Martin Krpan".

DRAMATSKI ODSEK pod vodstvom Jožeka Ivanič se bo skoraj začel vaditi za igro "Pri Kapelici".

PEVSKI KROŽEK je že otvoril učni tečaj za glazbeno izobrazbo pod vodstvom Cirila Krena. Adalbert Preininger.

PRIM. ODBOR je organiziral zelo obiskano zborovanje 23. jun. pod gesmom: Trst mora biti naš!

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.

IMPORTADOR DE TEJIDOS

1923 — ALSINA — 1925

U. T. 47, Cuero 6004

Buenos Aires

VSA STAVBENA DELA
Dovodne in odvodne inštalacije

izvršuje

Luis Danecu

ROJAKI IZ NOTRANJOSTI!
Kadar imate opravka v Buenos

Airesu, se ustavite v

HOTELU

"PACIFICO"

kjer boste ceno in dobro
postreženi.

CHARCAS 769 - BUENOS AIRES

Lastnik:

ANTON BOJANOVIC

TRST. Konferenca kanclerjev še ni prišla do nobenega zaključka. Najbrže bo prevladal francoski predlog, da se Trst z okolico internacionalizira za 10 let, nato bo plebiscit.

FRANC KLAJNŠEK
KONSTRUKTOR

Izdaje načrte in proračune — vodi
vsa zidarska in stavbarska dela, in
daje firmo.

HABANA 4321
Bs. Aires. — U. T. 50-0277.
Villa Devoto